

บทที่ 5

กฎหมายและมาตรการทางกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ประเทศที่จะศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ต่อไปนี้มีสามประเทศ ได้แก่ ประเทศเบลเยียมซึ่งมีมาตรการดูแลและปฏิบัติต่อเหยื่อที่ได้มาตรฐาน สเปนซึ่งเป็นประเทศที่เจริญแล้วแต่มีสถานะเป็นประเทศทางผ่านเช่นเดียวกับไทย สถานการณ์การค้ามนุษย์ของทั้งสองประเทศถือว่าค่อนข้างรุนแรง แต่ก็ได้รับการยอมรับว่าสามารถควบคุมปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ทั้งสองประเทศต่างได้ให้สัตยาบันในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กแล้ว ส่วนอีกประเทศคือสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศต้นแบบของมาตรการทางกฎหมายใหม่ๆ ที่จำเป็นต้องศึกษา

5.1 ราชอาณาจักรเบลเยียม

เบลเยียม ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป ทิศเหนือติดเนเธอร์แลนด์และทะเลเหนือ ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดฝรั่งเศส ทิศตะวันตกติดเนเธอร์แลนด์ เยอรมันและลักเซมเบิร์ก มีประชากรประมาณ 10,258,762 คน (กรกฎาคม พ.ศ. 2545) อัตราการย้ายถิ่น ผู้อพยพ 0.97 คน ต่อประชากร 1,000 คน เมืองหลวงคือกรุงบรัสเซลส์ เบลเยียมได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2543 และให้สัตยาบันในอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าวในวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2547

5.1.1 สภาพปัญหาและสถานการณ์โดยทั่วไป

เบลเยียม เป็นประเทศจุดหมายปลายทาง และทางผ่านของการค้ามนุษย์ เหยื่อส่วนใหญ่มาจากกลุ่มประเทศ ชับ-ซาฮารา แอฟริกา ได้แก่ ไนจีเรีย คองโก รวันดา โกดิวัวร์ กาบอง และกานา จากยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก ได้แก่ อัลบาเนีย บัลแกเรีย โปแลนด์ ฮังการี โรมาเนีย กลุ่มประเทศอดีตยูโกสลาเวีย และเอเชีย ได้แก่ จีน และ ไทย เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยเหยื่อจะถูกบังคับให้ค้าประเวณีหรือให้บริการทางเพศในรูปแบบอื่น เหยื่อจะถูกนำตัวไปยังเมืองใหญ่ โดยเฉพาะบรัสเซลส์ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางการค้าเด็กของยุโรป¹ ส่วนเหยื่อชาวจีนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายจะถูกนำไปใช้แรงงานในร้านอาหารหรือในงานอุตสาหกรรม นอกจากนั้นยังมีกรณีการนำตัวเด็กผู้ชายช่วงอายุประมาณ 12 ถึง 13 ปีจากแอฟริกา

¹ Andrew Osborne, "Squalid Road That Leads to Belgium: Children Are Being Lured from Poverty to Horror in the Heart of Europe," Observer, 24 June 2001.

ตะวันตก และลาตินอเมริกาแสวงหาประโยชน์ โดยการทำสัญญาอันเป็นที่จว่าจะพามาเล่นฟุตบอล อย่างไรก็ตาม พบว่าเหยื่อมากกว่าครึ่งมีอายุระหว่าง 18 ถึง 25 ปี และจำนวน 1 ใน 4 มีอายุระหว่าง 16 ถึง 30 ปี เหยื่อส่วนใหญ่พำนักอยู่ในประเทศโดยผิดกฎหมาย ร้อยละ 70 ของเหยื่อเป็นเคยผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศในระยะสั้น หรือมีวีซ่านักท่องเที่ยว หรือเป็นผู้อพยพลี้ภัย

เรื่องการฟ้องคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1998 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 1999 มีการฟ้องคดีต่อผู้ต้องหาทั้งสิ้น 429 ราย ในจำนวนนี้จำนวน 104 รายถูกพิพากษาว่ามีความผิดจริงตามฟ้อง ในขณะที่รัฐบาลเบลเยียมก็จัดให้มีการรณรงค์การให้ความรู้ในระดับนานาชาติแก่ประเทศที่เป็นประเทศต้นทางของการค้ามนุษย์สู่เบลเยียม นอกจากนั้นยังมีการจัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศที่มีบทบาทในการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งในพื้นที่และระหว่างประเทศ รัฐบาลเบลเยียมยังได้จัดตั้ง Belgium's independent Center for Equal Opportunity and the Fight Against Racism เพื่อเป็นศูนย์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลของการค้ามนุษย์ และจัดทำคำแนะนำให้กับรัฐบาลต่อปัญหาดังกล่าว นอกจากนั้นยังมีมูลนิธิ King Baudouin Foundation ซึ่งมีราชวงศ์ของเบลเยียมเป็นองค์อุปถัมภ์ โดยความร่วมมือของนายกรัฐมนตรี ที่ให้การสนับสนุนโครงการการป้องกันและการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ของเบลเยียมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ²

5.1.2 การกำหนดให้เป็นความผิดอาญาและการกำหนดโทษ

กฎหมายเบลเยียมไม่ได้ให้คำจำกัดความที่แน่นอนของ “การค้ามนุษย์” แต่ได้บัญญัติถึงความผิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา โดยไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบเรื่องการข้ามพรมแดน หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเหยื่อแต่อย่างใด³ การค้ามนุษย์ ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายปราบปรามการค้ามนุษย์และสื่อลามกเด็ก (Law on the Suppression of Trafficking of Human Beings and Child Pornography) วันที่ 13 เมษายน 1995 กฎหมายฉบับนี้ได้เพิ่มเติมมาตรา 77 ทวิ เข้าไปในกฎหมายคนเข้าเมืองเป็นบทบัญญัติกำหนดความผิดสำหรับการจัดหาเข้ามาในประเทศซึ่งบุคคลต่างด้าวโดยใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การบังคับ หรือการหลอกลวงหรือโดยใช้ภาวะความอ่อนแอต่อกับของบุคคลต่างด้าวนั้นอันเนื่องมาจากสถานะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สถานการณ์ที่ล่อแหลม การตั้งครรภ์ โรคภัยไข้เจ็บ หรือความพิการ

² U.S. Department of State, *Trafficking in Persons Report* (June 2004), p. 16.

³ Joanna Apap and Felicita Medved, “Protection Schemes for Victims of Trafficking in Selected EU Member Countries, Candidate and Third Countries,” (document Prepared for the Seminar on Exchange of Information and Best Practices Regarding Protection Schemes for Victims of Trafficking in Selected EU Member Countries, Candidates and Third Countries, Madrid on 19-20 December 2002) p. 37.

มาตรา 77 ทวิ มีวัตถุประสงค์ที่จะต่อสู้กับการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลต่างด้าว โดยทั่วไป ไม่เพียงแต่การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ดังนั้น มาตรา 77 ทวิ จึงกำหนดโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับ สำหรับผู้ที่ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยทางอ้อม กระทำการดังที่ได้กล่าวไปแล้ว รวมทั้ง การขาย ให้เช่า หรืออนุญาตให้ใช้สถานที่ โดยมีเจตนาในการแสวงหาผลกำไรจำนวนมาก และหากการกระทำได้กระทำลงเป็นปกติธุระผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกเพิ่มขึ้น

ถึงแม้ว่าการค้าประเวณีจะไม่เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในเบลเยียม แต่การกระทำบางประการเกี่ยวกับการค้าประเวณีเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 380 ทวิ และต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่ห้าร้อยถึงสองพันห้าร้อยฟรังก์ ดังนี้

(1) ผู้ใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น จัดหา ล่อไป พาไป หรือควบคุมไว้ซึ่งบุคคลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศที่ขัดต่อศีลธรรม หรือเพื่อการค้าประเวณี แม้ว่าบุคคลนั้นจะให้ความยินยอมก็ตาม

(2) ผู้ใด เป็นผู้ดูแลรักษาสถานที่ใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศที่ขัดต่อศีลธรรม หรือเพื่อการค้าประเวณี

(3) ผู้ใด ขาย ให้เช่า หรือจัดให้ใช้ห้อง หรือสถานที่อื่นใดเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี โดยมีเจตนาเพื่อแสวงหาผลกำไรอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(4) ผู้ใด ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด แสวงหาประโยชน์จากกิจกรรมทางเพศที่ผิดศีลธรรม หรือการค้าประเวณีของบุคคลอื่น

ถ้าหากการกระทำมีความผิดประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ เช่น ใช้ความรุนแรง ใช้ภาวะความอ่อนแอต่อภัย น้อ โงง ชู่แข็ง ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และถ้าเป็นกระทำความผิดโดยองค์กรอาชญากรรม หรือสมาชิกขององค์กร หรือสมาคม มาตรา 381 กำหนดโทษไว้ตั้งแต่สิบห้าปี ถึงยี่สิบปี

ถ้าได้รับความผิดต่อผู้เยาว์ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 379 กำหนดว่า ผู้ใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนล่อลวงส่งเสริม หรือสนับสนุน ให้ผู้เยาว์ประพฤติผิดในทางเพศ ต้องระวางโทษปรับและจำคุก ทั้งนี้ความหนักเบาของโทษขึ้นอยู่กับอายุของผู้เยาว์และพฤติการณ์ของความผิด ส่วนการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีหรือกิจกรรมทางเพศที่ผิดศีลธรรมของผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบปี มาตรา 380 กำหนดโทษปรับและจำคุก ตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

นอกจากนี้ ตามมาตรา 382 ผู้กระทำความผิดยังอาจมีโทษห้าม ประกอบกิจการที่มีการขายเครื่องดื่ม กิจการจัดหางาน ร้านขายนุหรี่หรือยาสูบ หรือสถานบันเทิงที่มีการแสดงสด การเดินรำ ห้องนวด หรือสถานที่เสริมสวย และสำหรับผู้ประกอบวิชาอาชีพครู อาจารย์ หากศาล

ตัดสินใจว่ามีความผิดจริงก็จะต้องห้ามประกอบวิชาชีพดังกล่าวทั้งในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเยาวชน ให้อำนาจศาลเยาวชน ในการนำมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมมาใช้ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี⁴

5.1.3 กฎหมายคนเข้าเมือง

มาตรา 77 ทวิ ของกฎหมายคนเข้าเมือง ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ 15 ธันวาคม ค.ศ. 1980 บัญญัติเกี่ยวกับการเดินทางเข้า การผ่าน หรือการพำนักในราชอาณาจักรเบลเยียม มาตรานี้ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ทำให้คนต่างด้าวเข้ามา ผ่าน หรือพำนักในประเทศ และโดยตรงหรือโดยทางอ้อม ใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การบังคับในรูปแบบใดๆ หรือการหลอกลวง หรือโดยใช้ภาวะความอ่อนแอต่อภัยของบุคคลต่างด้าวนั้น อันเนื่องมาจากสถานะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สถานการณ์ที่ล่อแหลม การตั้งครรภ์ โรคภัยไข้เจ็บ ความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดตามมาตรานี้ต้องระวางโทษจำคุกหนึ่งปีถึงห้าปี และถ้าผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้น ตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี⁵

หลังจากได้รับการช่วยเหลือแล้ว เหตุของการค้ามนุษย์จะมีเวลาคิดทบทวนและตัดสินใจว่าจะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่ เป็นระยะเวลาประมาณ 45 วัน หากให้ความร่วมมือ ก็จะได้รับอนุญาตให้พำนักในประเทศในเบื้องต้น เป็นระยะเวลาประมาณสามเดือนถึงหกเดือน รวมทั้งได้รับอนุญาตให้ทำงานชั่วคราว และหากมีการฟ้องคดีต่อผู้กระทำความผิด เหตุที่ให้การเป็นพยานก็จะได้รับสิทธิพำนักในระยะยาวไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณา สำหรับเหตุที่ตัดสินใจไม่ให้ความร่วมมือ หลังจากพ้นระยะเวลา 45 วัน ดังกล่าวก็จะถูกพิจารณาเพื่อส่งตัวกลับประเทศต่อไป

5.1.4 กฎหมายคุ้มครองพยาน

กระบวนการพิจารณาความอาญาในประเทศเบลเยียม มีวิธีพิจารณาโดยลายลักษณ์อักษร มีคำให้การเป็นพยานหลักฐาน พยานผู้เสียหายจึงไม่จำเป็นต้องมาปรากฏตัวในศาล เว้นแต่ผู้พิพากษาจะเห็นว่าเป็นการจำเป็นต่อรูปคดี ก็อาจเรียกตัวผู้เสียหายมาเพื่อเป็นพยานในศาลได้⁶

ในปี ค.ศ. 2000 มีการออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อคุ้มครองพยาน ดังนี้

- กฎหมายลงวันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 2002 ว่าด้วยการปกปิดพยาน

⁴ Ibid., p. 38.

⁵ Ibid., p. 39.

⁶ Elaine Pearson, *Human Trafficking, Human Rights: Redefining Victim Protection* (London: Anti-Slavery International, 2002), p. 98.

- กฎหมายลงวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2002 ว่าด้วยกฎระเบียบขบวนการคุ้มครองพยานที่ถูกรังแก⁷
- กฎหมายลงวันที่ 2 สิงหาคม ค.ศ. 2002 ว่าด้วยการรับคำเบิกความ โดยทางวิดีโอ

กฎหมายลงวันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 2002 ว่าด้วยการปกปิดพยาน กำหนดให้มีการปกปิดข้อมูลของพยานทั้งแบบปกปิดทั้งหมด และปกปิดบางส่วน โดยให้อำนาจผู้พิพากษาในการปกปิดข้อมูลต่างๆ ที่อาจจะบ่งชี้ตัวตนของพยาน เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ อาชีพหรืออายุ เป็นต้น อย่างไรก็ตามพยานจะต้องมาศาลเพื่อให้ฝ่ายจำเลยถามคำถาม และในกรณีพิเศษ เช่น จำเลยอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การอาชญากรรม ผู้พิพากษาอาจปกปิดข้อมูลทั้งหมดของพยานก็ได้ ในคดีค้ำมนุษย์ กฎหมายนี้จะนำมาใช้อย่างจำกัดเฉพาะพยานที่เป็นผู้ถูกค้าเท่านั้น เนื่องจากผู้กระทำผิดมักจะทราบโดยแน่ชัดจากลักษณะของคำฟ้องว่าผู้ที่กำลังให้การกล่าวหาตนอยู่เป็นผู้ใด⁸

กฎหมายคุ้มครองพยานลงวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2002 ครอบคลุมถึงบุคคลที่ตกอยู่ในความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเบิกความในคดีอาญา แต่ไม่ครอบคลุมถึง บุคคลประเภทที่ทำหน้าที่เป็นผู้สืบสวน สอบสวน หรือฟ้องคดีอาญา ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน และพยานประเภทที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในความคิดที่ได้เบิกความ กฎหมายได้จัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองพยาน ประกอบด้วยอัยการสูงสุดเป็นประธาน อัยการอาวุโส ตำรวจและตัวแทนจากกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการนี้ทำหน้าที่พิจารณาใช้มาตรการในการคุ้มครองพยาน และมีตำรวจศาลเป็นหน่วยงานที่บังคับและดูแลให้เป็นไปตามมาตรการที่นำมาคุ้มครองพยาน

มาตรการคุ้มครองพยานมีสองประเภท ดังนี้

1) มาตรการทั่วไป จะใช้มาตรการเท่าที่จำเป็น เช่นการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หมายเลขโทรศัพท์ การคุ้มครองอาชญากรรมโดยตำรวจท้องที่ การจัดให้มีที่อยู่ใหม่เป็นระยะเวลาไม่เกิน 45 วัน

2) มาตรการพิเศษ จะนำมาใช้ในสถานการณ์พิเศษ มีมาตรการเช่นจัดให้มีที่อยู่ใหม่ในระยะยาว หรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการระบุตัวตน เช่น ชื่อ นามสกุลและอาชีพ เป็นต้น

พยานจะได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน และมาตรการคุ้มครองอาชญากรรมถึงญาติพี่น้องด้วย ในการเริ่มกระบวนการคุ้มครองพยาน ศาลไต่สวน (Investigative judges) และพนักงานอัยการอาจร้องขอให้ประธานคณะกรรมการคุ้มครองพยานพิจารณานำมาตรการคุ้มครองพยานมาใช้ รวมทั้งจัดให้มีการช่วยเหลือทางการเงินด้วยก็ได้ จากนั้นประธานคณะกรรมการคุ้มครองพยานก็จะขอให้ผู้บัญชาการตำรวจศาลทำความเข้าใจเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งประเมินความเสี่ยงเพื่อ

⁷ Belgium Statute-Book, 7 July 2002.

⁸ Elaine Pearson, *Human Trafficking, Human Rights: Redefining Victim Protection*, p. 99.

ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการคุ้มครองพยานภายในหนึ่งเดือน ในระหว่างการพิจารณา ถ้าเห็นว่ามีความจำเป็น ประธานคณะกรรมการคุ้มครองพยาน มีอำนาจสั่งการให้ดำเนินการคุ้มครองพยานโดยมาตรการทั่วไปไปพลาง หากต่อมาคณะกรรมการมีมติให้คุ้มครองพยาน พยานจะต้องลงนามในข้อตกลงที่ว่าตนยินยอมให้การเป็นพยานเมื่อใดก็ตามที่มีการร้องขอ และจะให้ความร่วมมือกับโครงการคุ้มครองพยาน⁹

5.1.5 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เบลเยียมมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ดังนี้

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 505 กำหนดความผิดฐานฟอกเงิน
- พระราชบัญญัติตั้งวันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 1993 ว่าด้วยการป้องกันการใช้ระบบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟอกเงิน
- พระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ. 1993 ว่าด้วยการจัดตั้ง การจัดองค์กร และความเป็นอิสระของหน่วยปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารทางการเงิน (Financial Intelligence Processing Unit)
- พระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1999 ว่าด้วยการปฏิบัติตาม มาตรา 14 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติตั้งวันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 1993 ว่าด้วยการป้องกันการใช้ระบบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟอกเงิน

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องการฟอกเงินของเบลเยียม ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารทางการเงิน หรือ Cellule de Traitement des Informations Financieres (Financial Intelligence Processing Unit)¹⁰

5.1.6 สิทธิและการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์

เบลเยียมเป็นประเทศแรกในยุโรปที่จัดการกับการค้ามนุษย์โดยจำแนกปัญหาออกจากการลักลอบเข้าเมืองและการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น และยังเป็นประเทศแรกๆ ที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองเหยื่อ และส่งเสริมให้มีการร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์¹¹ เหยื่อของการค้ามนุษย์ในทุกกรณีจะได้รับสิทธิต่างๆ ดังนี้

⁹ Council of Europe, Cooperation against trafficking in human beings: Organised crime - Best Practice Survey n°8 (Strasbourg, September 2003), p. 16.

¹⁰ <http://www.anti-moneylaundering.org/countrydetail.asp?countryid=33>, 4 มกราคม 2548

¹¹ Council of Europe, Cooperation against trafficking in human beings: Organised crime - Best Practice Survey n°8 (Strasbourg, September 2003), p. 14.

1) สิทธิที่จะได้รับที่พักอาศัย เบลเยียมมีศูนย์ให้การช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ซึ่งจะเป็นผู้ติดต่อและจัดหาสถานที่พักพิงให้กับเหยื่อในช่วงสามถึงหกเดือนแรก หลังจากนั้นเหยื่อมักออกไปหาที่อยู่ของตนเอง เนื่องจากมักจะได้รับอนุญาตให้ทำงาน จากสถิติในปี ค.ศ. 2002 สถานที่พักพิง 3 แห่งในเบลเยียมมีเหยื่ออยู่อาศัยมากกว่า 500 คน

2) สิทธิที่จะได้รับคำปรึกษา รวมถึงคำปรึกษาในทางกฎหมาย

3) สิทธิที่จะได้รับเงินเลี้ยงชีพ หลังจากที่เหยื่อได้รับอนุญาตให้พำนักชั่วคราวในประเทศ เหยื่อมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางสังคมจาก ศูนย์สังคมสงเคราะห์สาธารณะ (Public Social Assistance Centre หรือ CPAS) หรือจากศูนย์ให้การช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์

4) สิทธิที่จะได้รับการดูแลทางการแพทย์ โดยผ่านทางที่พักที่เหยื่ออาศัยอยู่ในช่วงแรก และหลังจากเหยื่อได้รับอนุญาตให้พำนักชั่วคราวในประเทศแล้ว ความช่วยเหลือทางสังคมของศูนย์สังคมสงเคราะห์สาธารณะ (CPAS) จะรวมถึงความช่วยเหลือทางการแพทย์ด้วย

5) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยศูนย์ให้การช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์จะเป็นผู้จัดหาทนายให้

6) สิทธิที่จะได้รับการศึกษา เหยื่อจากการค้ามนุษย์สามารถเข้าร่วมในการศึกษาของกลุ่มผู้อื่นได้ เช่น กลุ่มผู้อพยพลี้ภัย ทั้งนี้ มักจะเป็นการสอนภาษาดัตช์ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต และการทำงานในเบลเยียม

7) สิทธิที่จะทำงาน เหยื่ออาจได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ชั่วคราว หลังจากได้รับการอนุญาตให้พำนักในประเทศเป็นการชั่วคราว

8) สิทธิที่จะได้รับโอกาสในอนาคต ระหว่างการดำเนินคดีเหยื่ออาจพำนักอยู่ในเบลเยียมเป็นระยะเวลาหลายปี สถานภาพในการพำนักของเหยื่อจะขึ้นอยู่กับกระบวนการสอบสวนและการฟ้องคดีของตำรวจและพนักงานอัยการ หากผลสุดท้ายศาลไม่ตัดสินว่าจำเลยมีความผิดจริงตามฟ้อง จะมีผลกระทบโดยตรงต่อสถานภาพในเบลเยียมของเหยื่อ ในกรณีนี้ศูนย์คุ้มครองเหยื่อจากการค้ามนุษย์ อาจเขียนรายงานฉบับหนึ่งบรรยายถึงสถานการณ์ทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลนั้น แสดงต่อกระทรวงมหาดไทยหรือพิจารณาเป็นกรณีไป หากพบว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อนั้น ได้เคยเข้าร่วมโครงการต่างๆ เพื่อปรับตัวเข้ากับสังคมของเบลเยียม สามารถพูดภาษาที่ใช้สื่อสารในเบลเยียม เช่น ภาษาดัตช์ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาอังกฤษได้ หรือมีงานที่แน่นอน บุคคลนั้นอาจได้รับการพิจารณาให้พำนักอยู่ในประเทศเป็นเวลาหนึ่งปี และจะพิจารณาต่ออายุใหม่ทุกปี หลังจากครบสามปี บุคคลนั้นสามารถร้องขอเพื่อมีสัญชาติเบลเยียมได้¹²

¹² Ibid., p. 19.

5.2 ราชอาณาจักรสเปน

สเปน ตั้งอยู่บริเวณยุโรปตอนใต้ ทิศเหนือติดฝรั่งเศสและอันดอร์รา ทิศตะวันออกติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทิศใต้ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและประเทศโมร็อกโก โดยมีช่องแคบยิบรอลตาร์ชั้นทิศตะวันตกติดประเทศโปรตุเกสและมหาสมุทรแอตแลนติก มีประชากรประมาณ 40,077,100 คน (กรกฎาคม พ.ศ. 2545) อัตราการย้ายถิ่น ผู้อพยพ 0.87 คน ต่อประชากร 1,000 คน เมืองหลวงคือกรุงมาดริด สเปนได้เข้าร่วมลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2543 และได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าวในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2545 นับเป็นประเทศแรกในสหภาพยุโรปที่ได้ให้สัตยาบัน

5.2.1 สภาพปัญหาและสถานการณ์โดยทั่วไป

จากสภาพทางภูมิศาสตร์ ทำให้สเปนอยู่ในสถานะเดียวกับไทย คือเป็นเส้นทางผ่านและเป็นประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์ ประเทศสเปนเองไม่ได้กำหนดค่านิยมของการค้ามนุษย์ แต่จากการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รัฐบาลสเปนได้จัดให้เรื่องการค้ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของแผนการทางแนวชายแดนเพื่อควบคุมคนเข้าเมือง โดยมีกฎหมายคนเข้าเมืองเป็นเครื่องมือหลักแต่เหยื่อของการค้ามนุษย์จะไม่ถูกดำเนินคดีฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายดังเช่นประเทศไทย แต่จะได้รับการดูแลและสามารถเลือกที่จะอยู่ในประเทศสเปนได้ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

วัตถุประสงค์ของการค้ามนุษย์ส่วนใหญ่เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ แต่ก็มีการค้ามนุษย์เพื่อบังคับใช้แรงงานทั้งในด้านกสิกรรม และอุตสาหกรรม หญิงที่ถูกค้ามีอายุระหว่าง 18 ถึง 30 ปี ส่วนใหญ่มาจากลาตินอเมริกา โดยเฉพาะโคลอมเบีย สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ และบราซิล กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก เช่น บัลแกเรีย ยูเครน รัสเซีย และโรมาเนีย กลุ่มประเทศซับ-ซาราฟา แอฟริกา เช่น ไนจีเรีย กินี และเซียร์ราลีออน แอฟริกาเหนือ และในเอเชียได้แก่ประเทศจีน อย่างไรก็ตามเหยื่อจากเอเชียมักจะถูกนำมาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากการค้าประเวณี นอกจากนั้นสเปนยังอยู่ในฐานะประเทศทางผ่านของการขนเหยื่อสู่ประเทศอื่นๆ ในยุโรป โดยเฉพาะโปรตุเกส และอิตาลี¹³ ขบวนการค้ามนุษย์จะใช้การบังคับขู่เข็ญ ยึดเอกสารสำคัญของเหยื่อ ใช้ความรุนแรง และคุกคามสมาชิกในครอบครัวเหยื่อเพื่อบังคับให้เหยื่อยินยอมค้าประเวณี โดยเฉพาะเหยื่อจากยุโรปตะวันออกมักจะถูกนำมาด้วยวิธีการใช้ความรุนแรงและขู่เข็ญ ส่วนเหยื่อจากกลุ่มประเทศ ซับ-ซาราฟา แอฟริกามักจะเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์โดยถูกขายจากสมาชิกใน

¹³ U.S. Department of State, *Trafficking in Persons Report* (June 2004), p. 176.

ครอบครัว นอกจากนี้ยังมีการล่อลวงเหยื่อจากแหล่งอื่นด้วยวิธีการหลอกลวงว่าจ้างให้ทำงานในงานด้านบริการและกสิกรรม แต่เมื่อเหยื่อเดินทางถึงประเทศ สเปนก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณี

รัฐบาลสเปนมุ่งเน้นจัดการเรื่องการค้ามนุษย์ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการทางแนวชายแดนเพื่อควบคุมคนเข้าเมือง เช่น ตำรวจติดตามจับกุมและดำเนินคดีเหล่านี้เพื่อที่ใช้เอกสารปลอมในการลักลอบนำคนเข้าประเทศทุกรูปแบบรวมถึงการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเบื้องต้นต่อทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาคนเข้าเมือง รวมทั้งการค้ามนุษย์ หน่วยงานในระดับแคว้นต่างๆ ล้วนมีส่วนร่วมในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมรวมทั้งการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยังเป็นประธานในคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ว่าด้วยประเด็นปัญหาคนเข้าเมืองรวมทั้งการค้ามนุษย์ คณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง และกระทรวงแรงงาน และในโรงเรียนฝึกหัดตำรวจกลาง มีการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เช่นการตรวจสอบเอกสารปลอมและวิธีการที่ดีที่สุดในการระบุตัวผู้ค้ามนุษย์¹⁴

5.2.2 ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดชิ้นหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงในการปราบปรามการค้ามนุษย์ ประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบันของสเปนได้รับการประกาศใช้ในปี ค.ศ. 1995 และจนถึงปัจจุบันได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมไปแล้วสิบเก้าครั้ง ครั้งล่าสุดในวันที่ 16 มีนาคม 2004 ซึ่งหลังจากแก้ไขแล้วบทบัญญัติมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม 2004 อย่างไรก็ตาม ครั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมากที่สุด คือ 180 มาตรา เป็นการแก้ไขโดย La Ley Orgánica 15/2003 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม 2004 เช่นเดียวกัน และบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานค้ามนุษย์ก็รวมอยู่ในการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้ด้วย ดังต่อไปนี้

1) ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีและความผิดต่อผู้เยาว์

มาตรา 187

1. ผู้ใดชักชวน สนับสนุน ส่งเสริม อำนาจให้ ค้าประเวณีซึ่งบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบุคคลไร้ความสามารถ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสี่ปี และปรับตั้งแต่สิบสองเดือนถึงยี่สิบสี่เดือน¹⁵

¹⁴ Ibid.

¹⁵ โทษปรับตามกฎหมายสเปนเป็นการปรับตามระยะเวลา โดยมีหน่วยคิดเป็นเดือน

2. หากความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยอาศัยประโยชน์จากสถานะที่ตนมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งของที่กำหนดไว้ และโทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งอย่างเด็ดขาด (Inhabilitación absoluta)¹⁶ ตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี

3. หากผู้กระทำผิดเป็นสมาชิกขององค์กร หรือสมาคมที่ประกอบกิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจจะลักษณะ โดยมีลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่ง ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในสองวรรคก่อนหน้า แล้วแต่กรณี

มาตรา 188

1. ผู้ใดโดยการใช้ความรุนแรง การข่มขู่หรือ การหลอกลวง หรือการใช้สถานการณ์ที่เหนือกว่า หรือความจำเป็น หรือภาวะความอ่อนแอของเหยื่อ ก่อให้บุคคลที่บรรลุนิติภาวะกระทำการค้าประเวณี หรือให้ดำรงอยู่ต่อไปในสถานะเช่นว่า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสี่ปี และปรับตั้งแต่สิบสองเดือนถึงยี่สิบสี่เดือน โทษอันเดียวกันนี้จะถูกลงแก่บุคคลที่แสวงหาผลกำไรจากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น ถึงแม้ว่าจะด้วยความยินยอมของผู้นั้นก็ตาม

2. ผู้ที่กระทำความผิดในวรรคก่อน โดยอาศัยประโยชน์จากสถานะที่ตนมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งของที่กำหนดไว้ และโทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งอย่างเด็ดขาด ตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี

3. ถ้าความผิดได้กระทำลงต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบุคคลไร้ความสามารถ เพื่อให้กระทำการค้าประเวณี หรือให้ดำรงอยู่ต่อไปในสถานะเช่นว่า ผู้กระทำต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในสองวรรคก่อนหน้า แล้วแต่กรณี

4. การบังคับโทษดังกล่าวตามความผิดแต่ละกรณี ย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อความผิดเกี่ยวกับการทำร้ายทางเพศ หรือการล่วงละเมิดทางเพศที่บุคคลนั้นได้กระทำลงต่อผู้ที่ถูกนำมาค้าประเวณี

มาตรา 189

¹⁶ Inhabilitación absoluta เป็นโทษประเภทตัดสิทธิอย่างหนึ่งตามกฎหมายอาญาสเปน ซึ่งก่อให้เกิดผลต่อผู้ที่ถูกลงสองประการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41 คือ

(1) ถูถอดถอนออกจากยศ ตำแหน่ง หน้าที่การงานในภาครัฐทุกประเภท ถึงแม้ว่าจะมาจากการเลือกตั้ง และ
(2) ตัดสิทธิ หรือความสามารถ ที่จะได้รับยศ ตำแหน่ง หน้าที่การงานในภาครัฐอันเดียวกันนั้น หรืออื่นใดก็ตาม รวมทั้งตัดสิทธิในการ ได้รับเลือกตั้งในตำแหน่ง หน้าที่การงานในภาครัฐ ตลอดระยะเวลาที่ต้องโทษ ซึ่งมาตรา 40 วรรคแรกกำหนดไว้อย่างตายตัว คือ ตั้งแต่หกปี ถึงยี่สิบปี

1. ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสี่ปี ในกรณีดังต่อไปนี้

a) ผู้ที่ใช้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบุคคลไร้ความสามารถ โดยมีวัตถุประสงค์หรือในการแสดงเปลื้อง หรือสื่อลามก ไม่ว่าต่อสาธารณะหรือโดยส่วนตัว หรือเพื่อผลต่วัตถุอันเป็นสื่อลามกไม่ว่าชนิดใด รวมทั้งการสนับสนุนใดๆ หรือให้การให้ความช่วยเหลือทางการเงินส่วนใดๆ ของกิจกรรมนั้น

b) ผู้ที่ผลิต ขาย จำหน่าย แสดง หรืออำนวยความสะดวกในการผลิต การขาย การจำหน่าย หรือการแสดง ไม่ว่าจะโดยวิธีใด ซึ่งวัตถุอันเป็นสื่อลามกซึ่งในการผลิตได้ใช้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบุคคลไร้ความสามารถ หรือมีวัตถุเช่นว่าไว้ในครอบครองเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว ถึงแม้ว่าวัตถุนั้นมีต้นฉบับอยู่ในต่างประเทศ หรือหาต้นฉบับไม่พบ

2. ผู้ใดเพื่อการใช้ประโยชน์ของตนเอง มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันเป็นสื่อลามกซึ่งในการผลิตได้ใช้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบุคคลไร้ความสามารถ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี

3. ผู้ที่ได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งของมาตรานี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงแปดปี หากปรากฏว่าการกระทำประกอบด้วยสาระสำคัญ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

a) เมื่อใช้เด็กที่มีอายุต่ำกว่าสิบสามปี

b) เมื่อการกระทำความผิดมีลักษณะเป็นการนำอับอาย หรือเลวทรามอย่างยิ่ง

c) เมื่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันเป็นสื่อลามก ได้สร้างความเสียหายเป็นพิเศษให้กับมูลค่าทางเศรษฐกิจ

d) เมื่อวัตถุอันเป็นสื่อลามกได้แสดงถึงเด็กหรือบุคคลไร้ความสามารถที่เป็นเหยื่อของความรุนแรงทางร่างกายหรือทางเพศ

e) เมื่อผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกขององค์กร หรือสมาคมที่ประกอบกิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจลักษณะ โดยมีลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่ง

f) เมื่อผู้กระทำความผิดเป็นบุพการี อาจารย์ ผู้อนุบาล ผู้ปกครอง ครู หรือบุคคลผู้รับผิดชอบดูแล โดยพฤตินัย หรือโดยนิตินัยของผู้เยาว์ หรือผู้ไร้ความสามารถ

4. ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำต่อผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถ ในการกระทำอันมีลักษณะเป็นการจัดขวางทำลายพัฒนาการ หรือการเจริญเติบโตทางร่างกายบุคลิกภาพของบุคคลเช่นว่า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงหนึ่งปี

5. ผู้ใด มีอำนาจตามกฎหมาย มีภาระหน้าที่ในการสั่งสอน มีความปกครอง หรือมีความดูแลต่อผู้เยาว์ หรือบุคคลไร้ความสามารถ รู้ถึงสถานะของการค้าประเวณี หรือความเสื่อมทราม ไม่กระทำการใดที่สามารถทำได้เพื่อจัดขวางไม่ให้ดำเนินต่อไปซึ่งสถานะเช่นว่า หรือไม่ใช่

อำนาจที่มีอยู่ เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันนี้หากปราศจากวิธีการใดๆ เพื่อความปกครองในตัวผู้เยาว์ หรือผู้ไร้ความสามารถ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หกเดือนถึงสิบสองเดือน

6. อัยการสูงสุด (Ministerio fiscal) อาจจัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะตัดสิทธิ์หรือถอดถอนอำนาจปกครองบุตร อำนาจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ในการสั่งสอน ความปกครอง ความดูแลในทางครอบครัว แล้วแต่กรณี ต่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดที่ได้บัญญัติไว้ในวรรคก่อน

7. ผู้ใดผลิต ขาย จำหน่าย แสวง หรืออำนวยความสะดวก ด้วยวิธีการใดๆ ซึ่งวัตถุประสงค์อันเป็นสื่อลามก ซึ่งไม่ได้ใช้ ผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถโดยตรง แต่ได้ใช้เสียง หรือภาพที่ถูกตัดแปรงหรือแก้ไข ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี

8. ในกรณีบทบัญญัติต่างๆ ในวรรคก่อนหน้า สามารถบังคับใช้มาตรการตามมาตรา 129 ของประมวลกฎหมายนี้ได้โดยอนุโลม หากผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกของชุมนุม องค์การ หรือสมาคมที่ประกอบกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจจะลักษณะ โดยมีลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่ง

2) ความผิดเกี่ยวกับการค้าแรงงาน

มาตรา 312

1. ผู้ใดค้าแรงงานในทางที่มีชอด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หกเดือนถึงสิบสอง

2. ผู้จัดหาบุคคลอื่น หรือทำให้บุคคลอื่นละทิ้งหน้าที่การงานที่มีอยู่และเสนอการจ้างหรือตำแหน่งงานโดยหลอกลวงหรือฉ้อฉล และผู้ที่จ้างงานบุคคลต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ในลักษณะที่เป็นการละเมิด ขัดต่อ หรือจำกัด ซึ่งสิทธิต่างๆ ดังที่ปรากฏในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ข้อตกลงของการจ้าง หรือข้อตกลงส่วนบุคคล ต้องระวางโทษโทษอย่างเดียวกัน

มาตรา 313

1. ผู้ใดสนับสนุน หรือส่งเสริม โดยวิธีการใดๆ ซึ่งการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานสู่ประเทศสเปน ต้องระวางโทษโทษอย่างเดียวกับที่ได้บัญญัติไว้ในมาตราก่อน

2. ผู้ใดก่อให้หรืออำนวยความสะดวก ซึ่งการอพยพผู้ประเทศอื่น โดยใช้สัญญาอันเป็นการหลอกลวง การเสนองานอันเป็นหลอกลวง หรือใช้การหลอกลวงอย่างอื่นในทำนองเดียวกัน ต้องระวางโทษโทษอย่างเดียวกับที่ระบุไว้ในวรรคก่อน

3) ความผิดต่อสิทธิของพลเมืองต่างชาติ

มาตรา 318 ทวิ

1. ผู้ใด โดยตรงหรือโดยทางอ้อม สนับสนุน ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวก ลักลอบข้ามมนุษย์ หรือ การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคล จากประเทศสเปน หรือโดยใช้เป็นเส้นทางผ่าน หรือเป็นจุดหมายปลายทาง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงแปดปี
2. ถ้าวัตถุประสงค์ในการลักลอบข้ามมนุษย์ หรือ การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากบุคคล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี
3. ผู้ใดกระทำความผิดดังที่ได้บัญญัติไว้ในทั้งสองวรรคก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร หรือมีการใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การหลอกลวง หรือการใช้ใช้สถานการณ์ที่เหนือกว่า หรือภาวะความอ่อนแอเป็นพิเศษของเหยื่อ หรือ หากเหยื่อเป็นเป็นผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือผู้ไร้ความสามารถ หรือเป็นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ต่อสุขภาพ หรือต่อความปกติสุขของบุคคล ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นกึ่งหนึ่งของที่กำหนดไว้
4. หากผู้กระทำความผิด ได้อาศัยประโยชน์จากสถานะที่คนมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นๆ ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นตามที่กำหนดไว้ในวรรคสาม และโทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งอย่างเด็ดขาดตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี
5. หากผู้กระทำความผิดเป็นสมาชิกขององค์กร หรือสมาคมที่ประกอบกิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจจะลักษณะ โดยมีลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่ง ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในวรรคแรกถึงวรรคสี่ของมาตรานี้ แล้วแต่กรณี และ โทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งในกรณีพิเศษ (Inhabilitación especial)¹⁷ สำหรับอาชีพค้าขาย อุตสาหกรรม หรือการพาณิชย์ ตามระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้กระทำความผิดหัวหน้า ผู้บริหาร หรือมีตำแหน่งหน้าที่ในเป็นองค์กร หรือสมาคมดังกล่าว ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นกึ่งหนึ่งจนถึงสูงสุดของที่กำหนดไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁷ Inhabilitación especial เป็นโทษประเภทตัดสิทธิเช่นเดียวกับโทษ Inhabilitación absoluta มีหลายประเภทต่างกัน เป็นการกำหนดโทษอันเนื่องมาจากแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์กันระหว่างอาชีพการงานที่ประกอบกับการกระทำความผิด

มาตรา 40 วรรคแรกกำหนดระยะเวลาสำหรับโทษ Inhabilitación especial ไว้ คือ ตั้งแต่สามเดือน ถึงสี่สิบปี

ในกรณีตามข้อสันนิษฐานของวรรคนี้ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 129 ของประมวลกฎหมายนี้

6. เมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงของการกระทำ สถานการณ์ สถานภาพของผู้กระทำ ผิด หรือวัตถุประสงค์ต่อเนื่องของการกระทำ ศาลอาจลงโทษเบากว่าที่กำหนดไว้เพียงใดก็ได้

นอกจากนั้น ยังมีบทบัญญัติเรื่องความผิดต่อมวลมนุษยชาติ ในมาตรา 607 ทวิ ที่ได้กำหนดการกระทำต่างๆ ที่ถือว่าเป็นภัยอันตรายโดยรวม หรือโดยเป็นระบบต่อพลเรือนทั่วไป

5.2.3 กฎหมายคนเข้าเมือง

ภายใต้กฎหมายคนเข้าเมืองของสเปนฉบับใหม่ ที่ได้รับการประกาศใช้ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2000 แทนกฎหมายคนเข้าเมืองฉบับเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 บุคคลต่างด้าวยกเว้นชาติในสหภาพยุโรป ไม่ว่าชาติใดๆ ก็ตามหากต้องการพักอาศัยและทำงานในประเทศสเปน จะต้องขอวีซ่าทั้งสิ้น วีซ่าในการทำงานจะออกให้ก็แต่เฉพาะกรณีที่ได้รับการจ้างงานที่แน่นอน ซึ่งงานดังกล่าวต้องไม่ใช่อาชีพที่สงวนไว้สำหรับชาวสเปน โดยเฉพาะ ดังนั้นบุคคลต่างด้าวที่ไม่เข้าตามเงื่อนไขเหล่านี้ และทำงานอยู่ในประเทศสเปนก็ต้องถือว่าอยู่ในสถานภาพที่ผิดกฎหมาย

มาตรา 59 กฎหมายคนเข้าเมือง ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐในการปลดเปลื้องข้อกล่าวหาและความรับผิดชอบต่างๆ รวมทั้งยับยั้งการเนรเทศออกนอกประเทศซึ่งบุคคลต่างด้าวที่อยู่ในสเปนอย่างผิดกฎหมาย อันเป็นผลเนื่องมาจากการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ นอกจากนี้กฎหมายยังอนุญาตให้บุคคลเช่นว่า สามารถพำนักอยู่ต่อไปและอนุญาตให้สามารถทำงานได้ หรือให้ความช่วยเหลือในเรื่องค่าเดินทางหากเลือกที่กลับสู่ประเทศบ้านเกิด บทบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้บุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือให้สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมในประเทศสเปนอีกด้วย อย่างไรก็ดี กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีการในทางปฏิบัติเอาไว้

อย่างไรก็ตาม มาตรการต่างๆ ข้างต้นจะนำมาใช้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่เหยื่อซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวนั้น ได้ตกลงที่จะให้ความร่วมมือกับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐในการปราบปรามเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมการค้ามนุษย์ เช่น สามารถเบิกความเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี และในกรณีเช่นว่า กฎหมายก็ได้บัญญัติให้สามารถปรับใช้กฎหมายคุ้มครองพยานได้ กล่าวคือ บุคคลต่างด้าวที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ หากเบิกความเป็นพยานในศาลเพื่อเอาผิดกับจำเลย ก็จะได้รับสิทธิในการพำนักในประเทศสเปน และได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมทั้งได้รับความคุ้มครองตาม

กฎหมายคุ้มครองพยาน และหลังจากคดีถึงที่สุดแล้วเหยื่อยังมีสิทธิที่จะเลือกว่าจะคงอยู่ในประเทศสเปนต่อไป หรือเดินทางกลับสู่ประเทศบ้านเกิด¹⁸

5.2.4 กฎหมายคุ้มครองพยาน

กฎหมายคุ้มครองพยาน La Ley Orgánica 19/1994 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ค.ศ. 1994 เป็นกฎหมายที่สามารถนำมาใช้กับกรณีความผิดฐานค้ามนุษย์ได้ กฎหมายคุ้มครองพยานจะให้การคุ้มครองบุคคลใดๆที่อยู่ในฐานะพยาน รวมทั้งพยานผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญา โดยไม่จำกัดสัญชาติของพยาน มาตรการตามกฎหมายคุ้มครองพยานจะให้การคุ้มครองทั้งแก่ตัวบุคคลที่เป็นพยานเอง และคู่สมรส รวมทั้งบิดามารดา บุตร และพี่น้อง กฎหมายนี้มีสาระสำคัญในการให้การรับรองว่าบุคคลผู้เป็นพยานจะไม่ถูกเปิดเผยตัวระหว่างกระบวนการพิจารณา รวมทั้งการไม่แสดงตนในศาล และรับรองว่าบุคคลจะได้รับการคุ้มครองจากตำรวจ และสำหรับการคุ้มครองในกรณีพิเศษบุคคลจะได้รับการเปลี่ยนให้กลายเป็นบุคคลใหม่ รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สำหรับใช้เพื่อเปลี่ยนที่อยู่อาศัย และสถานที่ประกอบกิจการใหม่อีกด้วย¹⁹ อนึ่ง มาตรการต่างๆ ภายใต้กฎหมายคุ้มครองพยานนี้จะนำมาใช้ก็แต่เฉพาะกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีภัยอันตรายอย่างร้ายแรงเกิดขึ้นกับพยานหรือบุคคลใกล้ชิดกับพยานเท่านั้น

5.2.5 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กฎหมายฟอกเงินของสเปนซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติ หมายเลข 19/1993 มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อสู้กับการฟอกทรัพย์สินขององค์กรอาชญากรรม การก่อการร้ายและการลักลอบค้ายาเสพติด โดยได้กำหนดมาตรการสำหรับป้องกันการฟอกเงิน และกำหนดให้ต้องมีการรายงานธุรกรรมทางการเงินที่มีเหตุอันควรสงสัย ต่อคณะกรรมการป้องกันการฟอกเงินและความผิดเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้เพื่อประสิทธิภาพ และตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานตามกฎหมายฉบับนี้ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติ หมายเลข 19/2003 เพื่อเพิ่มเติมมาตรการป้องกันการฟอกเงินบางประการ²⁰ นอกจากนั้นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301 ยังได้ขยายขอบเขตของความผิดฐานฟอกเงินซึ่งแต่เดิมมีการกำหนดฐานความผิดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ครอบคลุมถึงความผิดอาญาร้ายแรง คือ ความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปทุกชนิด ซึ่งก็จะครอบคลุมถึงความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย และผู้กระทำความผิดอาจต้องรับโทษสูงขึ้น ในกรณีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

¹⁸ Joanna Apap and Felicita Medved, "Protection Schemes for Victims of Trafficking in Selected EU Member Countries, Candidate and Third Countries," p. 75.

¹⁹ Ibid.

²⁰ <http://www.anti-moneylaundering.org/countrydetail.asp?countryid=46>, 4 มกราคม 2548

5.2.6 สิทธิและการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์

โดยสรุป ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในประเทศสเปน จะได้รับสิทธิและความช่วยเหลือ ดังต่อไปนี้²¹

1) สิทธิในการพำนักอาศัย รวมทั้งสิทธิในการทำงาน หากให้ความร่วมมือโดยเป็นพยานในคดีความผิดฐานค้ามนุษย์

(1) สิทธิในการพำนักอาศัยชั่วคราวทั้งนี้ โดย มาตรา 59 ของกฎหมายคนเข้าเมือง 4/2000 กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายคนเข้าเมือง 8/2000 และ มาตรา 94 ของพระราชกฤษฎีกา 864/2001

(2) สิทธิในการพำนักอาศัยถาวรในกรณีที่มีความเสี่ยงอย่างยิ่ง

- 2) สิทธิที่จะมีทนายในการดำเนินกระบวนการพิจารณา
- 3) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการแก้แค้น และการคุ้มครองจากร่าง
- 4) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการเปิดเผยตัวในศาล
- 5) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล
- 6) สิทธิที่จะได้รับค่าเสียหาย และค่าชดเชยในทางแพ่ง

5.3 สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา ตั้งอยู่ในทวีปอเมริกา ทิศเหนือติดประเทศแคนาดา ทิศตะวันออกติดมหาสมุทรแอตแลนติก ทิศใต้ติดประเทศเม็กซิโกและอ่าวเม็กซิโก ทิศตะวันตกติดมหาสมุทรแปซิฟิก มีประชากร 278,058,881 คน (มีนาคม 2545) อัตราการย้ายถิ่น ผู้อพยพ 3.5 คนต่อประชากร 1,000 คน เมืองหลวง คือ วอชิงตันดีซี สหรัฐอเมริกาได้เข้าร่วมลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2543 แต่จนถึงปัจจุบันยังคงไม่ได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าว

5.3.1 สภาพปัญหาและสถานการณ์โดยทั่วไป

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศพาณิชย์ สำนักงานข่าวกรองสหรัฐ หรือ ซีไอเอ ประมาณว่าแต่ละปีมีผู้หญิง 50,000 ถึง 100,000 คนถูกค้าเข้าสู่ประเทศ และมีจำนวนถึง 750,000 คน

²¹ Joanna Apap and Felicita Medved, "Protection Schemes for Victims of Trafficking in Selected EU Member Countries, Candidate and Third Countries," p. 77.

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมานี้²² จากกรณีศึกษาของ U.S. Department of State ซึ่งว่าผู้หญิงเหล่านี้มาจากสี่ภูมิภาคหลัก ได้แก่ เอเชีย อเมริกากลางและอเมริกาใต้ รัสเซียและกลุ่มประเทศอดีตสหภาพโซเวียต และยุโรปตะวันออก

นักค้ามนุษย์จะนำตัวเหยื่อเข้าสหรัฐ โดยไม่แวะพักที่จุดใดเลย เมื่อเดินทางมาถึงเหยื่อจะถูกส่งตัวไปยังเมืองต่างๆ ของประเทศ ดังเช่นในกรณี Atlanta case²³ กรณีนี้เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1955 องค์กรอาชญากรรมจีนชื่อ Snakeheads ได้ลักลอบนำผู้หญิงชาวเอเชียเข้ามาในเมืองแอตแลนตา มลรัฐจอร์เจีย จากนั้นเครือข่ายอาชญากรรมได้กระจายผู้หญิงเหล่านี้ไปยังห้องโสเภณีหลายแห่งทั้งในและนอกมลรัฐ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ และเพื่อไม่ให้ลูกค้าเบื่อเพราะผู้หญิงมาจากแหล่งเดียวกัน ผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อคนหนึ่งเปิดเผยว่าสภาพของช่องที่เคยอยู่ไม่ต่างจากที่คุมขัง ถูกทำร้ายร่างกาย บังคับให้ทำแท้งและแยกขังเดี่ยว มีพวกเธอคนหนึ่งเคยพยายามหนีออกมาแต่ถูกจับได้จึงถูกจับขังไว้ในห้องส้วมสิบห้าวัน เหยื่อเหล่านี้ซึ่งมีจำนวน 500 ถึง 1,000 คน มาจากจีน เกาหลี มาเลเซีย ไทย และเวียดนามจะถูกส่งตัวไปมาเกือบทั่วทั้งประเทศ จากแอตแลนตา ไปช่องแห่งอื่นในมลรัฐอาร์ิโซนา แคลิฟอร์เนีย โคโลราโด ฟลอริดา อิลลินอยส์ อินเดียนา แคนซัส นิวเจอร์ซีย์ โอไฮโอ เพนซิลวาเนีย เทนเนสซี เท็กซัส และวอชิงตันดีซี²⁴

องค์กรอาชญากรรมค้ามนุษย์เหล่านี้มักมีความสัมพันธ์กับองค์กรอาชญากรรมต่างประเทศโดยเฉพาะในประเทศใกล้เคียงที่ใช้เป็นจุดแวะพักการขนส่งก่อนเข้าสู่สหรัฐ เช่น ในปี ค.ศ. 1997 ตำรวจแคนาดาได้จับกุมผู้ต้องสงสัยว่ามีส่วนร่วมกับการค้าผู้หญิงเอเชียข้ามชาตินับร้อยในภูมิภาคอเมริกาเหนือมากกว่าสี่สิบคน เหยื่อถูกจัดหามาจากมาเลเซียและไทย และเข้าสู่แคนาดาในฐานะนักท่องเที่ยวจากนั้นจึงถูกขายไปเป็นโสเภณี โดยมีภาระหนี้สินที่ต้องทำงานชดใช้ 30,000 ดอลลาร์สหรัฐ ผู้หญิงเหล่านี้จะถูกส่งตัวไปมาระหว่างช่องในแคนาดาเอง บางส่วนถูกนำตัวมาที่ซานโฮเซและลอสแอนเจลิสในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ในการทำงานของเครือข่ายอาชญากรรมระหว่างแคนาดาและสหรัฐ อาชญากรจะอาศัยความไม่เคร่งครัดในหลักเกณฑ์การข้ามพรมแดนของสองประเทศ และช่องว่างของกฎหมายในเรื่องการออกวีซ่า ดังนี้ เหยื่อจะถูกนำตัวเข้าแคนาดา ก่อนจากนั้นจึงถูกส่งต่อไปยังสหรัฐ เช่น คนสัญชาติเกาหลีได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีวีซ่า ทำให้มีผู้หญิง

²² Amy O'Neill Richard, "International Trafficking of Women to the United States: A Contemporary Manifestation of Slavery and Organized Crime," (U.S. Department of State, April 2000)

²³ โปรดดูรายละเอียดใน, Amy O'Neill Richard, "International Trafficking of Women to the United States: A Contemporary Manifestation of Slavery and Organized Crime," (U.S. Department of State, April 2000)

²⁴ William Booth, "13 Charged in Gang Importing Prostitutes," *Washington Post*, 21 August 1999.

เกาหลีถูกนำตัวเข้าประเทศคานาดาอย่างถูกต้องก่อนที่จะถูกนำตัวเข้าสหรัฐและถูกส่งตัวกลับเปลี่ยนสถานที่ไปเรื่อยๆ เพื่อป้องกันการสืบสวนของเจ้าหน้าที่รัฐ

ด้านพรมแดนทางใต้ ประเทศเม็กซิโกนอกจากจะเป็นประเทศต้นทางแล้วยังถูกใช้ เป็นจุดแวะพักก่อนจะนำเหยื่อเข้าสหรัฐ ผู้หญิงจากแหล่งต่างๆ เช่น ยูเครน ลัทเวีย รัสเซีย และ ประเทศอดีตสหภาพโซเวียตอื่นๆ จะถูกนำตัวไปที่เม็กซิโกซิดี เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านต่างๆ เช่น การพูดหรือการแสดงออกให้เหมือนชาวอเมริกัน จากนั้นจึงถูกพาข้ามพรมแดนไปยังลอสแอนเจลิสหรือซานดิเอโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยทางรถยนต์หรือทางเครื่องบิน ซึ่งในการนี้เม็กซิโก เป็นจุดแวะพักที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากมีเครือข่ายอาชญากรที่ลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น (Coyotes) ที่ เข้มแข็งและยังคงดำเนินการอยู่เป็นประจำ

นอกจากยังพบว่ามีการค้ามนุษย์เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่นใน สหรัฐ เช่น ผู้หญิงจากรัสเซียจำนวนมากถูกล่อลวงสู่ลาสกัสเพื่อเต้นระบำเปลื้อง นักค้ามนุษย์จะเข้าไปติดต่อหญิงสาวหน้าตาดีว่ามีงานรายได้ดีเพื่อล่อลวงให้เหยื่อเดินทางสู่สหรัฐ เมื่อไปถึงลาสกัส กลับพบว่างานดังกล่าวเป็นการเต้นระบำเปลื้อง ผู้หญิงส่วนใหญ่จะปฏิเสธและต้องการเดินทางกลับประเทศ แต่นักค้ามนุษย์ได้ยึดเอกสารการเดินทางทุกอย่างรวมทั้งตัวเครื่องบินไว้ และจะไม่คืนให้ จนกว่าผู้หญิงจะได้ทำงานชดใช้เงินที่จ่ายไปในการนำตัวพวกเธอเข้ามายังลาสกัส บางครั้งอาจมีการกระทำทารุณกรรมต่อเหยื่อ จับขังเดี่ยว ทำร้ายร่างกาย จำกัดการติดต่อสื่อสาร รับเงินและรายได้ ทั้งหมดที่หามาได้ นอกจากนั้นยังมีการค้ามนุษย์ในกรณีต่างๆ อีกมากมาย เช่น ผู้หญิงญี่ปุ่นถูกค้าไป สาวายเพื่อสนทนาในห้องสนทนาของเว็บไซต์ลามก เด็กชายชาวเม็กซิกันถูกนำตัวเข้ามาเพื่อร่วมเพศกับชายวิถดการ จัดทำให้หญิงเอเชียแต่งงานกับชายอเมริกันเพื่อให้ได้สิทธิอาศัยในสหรัฐแต่ต้อง แลกกับการค้าประเวณีและถูกบังคับใช้แรงงาน เป็นต้น

การค้าเด็กก็เป็นปัญหาใหญ่ของสหรัฐเช่นเดียวกัน ภายในประเทศเด็กจากภูมิภาคต่างๆ ถูกค้าไปทั่วทั้งประเทศเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เหยื่อส่วนมากเป็นเด็กผู้หญิงอายุประมาณ 11 ปี ถึง 18 ปี ถูกลักพาตัวหรือล่อลวงไปแล้วบังคับให้ค้าประเวณี หรือทำงานในสถานให้บริการทางเพศในรูปแบบอื่น เด็กส่วนหนึ่งถูกส่งตัวไปประเทศคานาดา ส่วนเด็กจากต่างประเทศก็ถูกค้าเข้าสู่สหรัฐ เช่น ในคดีหนึ่ง ปี ค.ศ. 1997 กลุ่มอาชญากรค้าเด็กจากประเทศจีนถูกจับได้ที่อิตาลีขณะนำตัวเด็กผู้หญิงชาวจีนอายุ 12 ปี คนหนึ่งเดินทางสู่สหรัฐ จากการสอบสวนพบว่าพ่อแม่เหยื่อรายนี้ขายเธอให้กับ แก๊งลักลอบขนเด็กข้ามชาติในราคา 40,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในการขนส่งใช้เส้นทางจากจีน สู่อังกฤษ ประเทศไทย และส่งต่อไปมิลาน ประเทศอิตาลี เพื่อที่จะนำตัวไปค้าประเวณียังไม่อา มี มลรัฐฟลอริดา แต่มาถูกจับกุมได้เสียก่อน เจ้าหน้าที่เปิดเผยว่าในคดีนี้มีผู้อยู่เบื้องหลัง คือ แก๊งมาเฟียญี่ปุ่น และกลุ่ม Snakeheads ของจีนซึ่งดำเนินการค้าเด็กจากจีนสู่สหรัฐเป็นหลัก แต่ก็เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดและลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นด้วย จาก

การให้ปากคำของเด็กผู้หญิงรายนี้ ระหว่างที่พักอยู่ในกรุงเทพฯ พบว่ามีเด็กๆ อีกอย่างน้อย 15 คน อายุระหว่าง 10-15 ปี ต้องตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกันนี้²⁵

จากปัญหาการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกาทำให้ The U.S. Department of State เริ่มให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994 ทั้งนี้ ได้มีการเอ่ยถึงปัญหาดังกล่าวในรายงานสิทธิมนุษยชนประจำปี เริ่มแรกขอบเขตของรายงานได้ให้ความสำคัญเฉพาะในกรณีการค้าผู้หญิงและเด็กเพื่อการค้าประเวณีเท่านั้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสหรัฐและสถานทูตสหรัฐประจำประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์จึงได้วิจัยและทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ ทั้งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าประเวณี การใช้แรงงานในทางกสิกรรม การบริการในครัวเรือน การก่อสร้างหรือในโรงงานอุตสาหกรรม จนกระทั่งเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2000 จึงได้ออกกฎหมายเฉพาะเพื่อต่อสู้กับปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้ค้ามนุษย์จะถูกลงโทษ รวมทั้งเพิ่มโทษให้สูงขึ้นสำหรับการกระทำความผิด ในขณะที่เหยื่อจะต้องได้รับการปกป้อง และให้คำจำกัดความของการค้ามนุษย์ กฎหมายดังกล่าวคือ the Trafficking Victims Protection Act ค.ศ. 2000

5.3.2 กฎหมายและการกำหนดคำนิยาม

ในสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายหลายฉบับที่มีบทบัญญัติห้ามการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อผู้หญิงและเด็ก อย่างไรก็ตาม ก่อนปี ค.ศ. 2000 ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่นำมาลงโทษการกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์ โดยในขณะนั้นกฎหมายที่ใช้ คือ Mann Act

1) Mann Act กำหนดบทลงโทษผู้ที่ขนส่งบุคคลอื่นระหว่างมลรัฐ หรือระหว่างประเทศ โดยมีเจตนาให้บุคคลนั้นเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอื่นใด บุคคลผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (Article 21) อัตราโทษนี้ยังใช้กับกรณีผู้ที่กระทำการชักจูง ชักชวน ล่อลวง หรือบังคับซึ่งบุคคลอื่นให้เที่ยวเดินทางไประหว่างมลรัฐ หรือระหว่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันนี้ (Article 22) ในกรณีที่ความผิดได้กระทำต่อบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือการชักจูง การชักชวน การล่อลวง หรือการบังคับ ได้กระทำลงโดยเจตนาที่จะให้ผู้เยาว์เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศที่ผิดกฎหมาย ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และผู้ที่เที่ยวเดินทางไประหว่างประเทศ หรือมลรัฐเพื่อความประสงค์ที่จะประกอบกิจกรรมทางเพศกับบุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ Mann Act ยังได้กำหนดความผิดสำหรับผู้กักขัง เลี้ยงดู ควบคุมตัว ให้การช่วยเหลือ จัดให้อยู่อาศัย ซึ่งบุคคลต่าง

²⁵ "Paedophile Ring Smuggling Children from China to US Uncovered in Italy," Agence France Presse, 7 November 1997

ตำรวจเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี ต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ในกรณีผู้กระทำความผิดซ้ำต้องระวางโทษจำคุกเป็นสองเท่าของความผิดที่ได้กระทำลงก่อนหน้า อนึ่ง กิจกรรมทางเพศผิดกฎหมายข้างต้น หมายความว่ารวมถึงกรณีของสื่อลามกเด็กด้วย²⁶

2) Trafficking Victims Protection Act of 2000 รัฐบาลยุติการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ค.ศ. 2000 หรือ TVPA เป็นกฎหมายสหรัฐฉบับแรกที่ใช้จัดการกับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในหลายมิติโดยเฉพาะ TVPA เป็นกฎหมายสหรัฐที่ตราขึ้นเพื่อต่อสู้กับการค้ามนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการบังคับใช้แรงงาน ทั้งภายในประเทศ และในระดับนานาชาติ

TVPA ได้ให้คำนิยามของคำว่า “การค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง” (severe forms of trafficking in persons) ไว้ว่า

(a) กิจกรรมทางเพศพาณิชย์ในการค้าทางเพศ ซึ่งได้ถูกกระทำลงโดยการใช้กำลัง การฉ้อโกง การบังคับ หรือการค้าทางเพศที่ได้กระทำลงต่อบุคคลที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปี หรือ

(b) การจัดหา การจัดให้อยู่อาศัย การขนส่ง การจัดให้ หรือการรับไว้ ซึ่งบุคคลเพื่อการใช้แรงงานหรือการบริการ ด้วยวิธีการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับโดยมีวัตถุประสงค์ในการทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจโดยไม่สมัครใจ ให้มีสภาพเป็นขี้รับใช้ การผูกพันด้วยภาระหนี้สิน หรือเพื่อเอาคนลงเป็นทาส”²⁷

TVPA ให้คำนิยามของ การค้าทางเพศ (sex trafficking) หมายความว่า “การจัดหา การจัดให้อยู่อาศัย การขนส่ง การจัดให้ หรือการรับไว้ ซึ่งบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมทางเพศพาณิชย์”²⁸ และคำว่า กิจกรรมในทางเพศพาณิชย์ (commercial sex act) หมายความว่า “กิจกรรมทางเพศใดๆ ที่ได้กระทำลงอันเนื่องมาจากมีการให้หรือรับสิ่งมีค่าโดยบุคคลใดๆ ก็ตาม”²⁹

²⁶ “Trafficking in Persons, Especially Women and Children In the Countries of the Americas: A Regional Report on the Scope of the Problem and Governmental and Non-Governmental Responses,” Report prepared by The Protection Project at the Johns Hopkins University School of Advanced International Studies for IOM International Organization for Migration to be presented at the Hemispheric Conference on International Migration: Human Rights and Trafficking of Persons in the Americas. in Santiago, Chile from 20-22 November, 2002, p. 85.

²⁷ Section 103(8)

²⁸ Section 103(9)

²⁹ Section 103(3)

ส่วนการค้าทางเพศตามคำนิยามข้อต้น จำเป็นต้องมีการบังคับเป็นองค์ประกอบด้วยหรือไม่ กฎหมายฉบับนี้ได้จำแนกความแตกต่างระหว่างการค้าทางเพศ กับการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง กล่าวคือ การค้าทางเพศ หมายความว่า “การจัดหา การจัดให้อยู่อาศัย การขนส่ง การจัดให้ หรือการรับไว้ ซึ่งบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมทางเพศพาณิชย์” หากการกระทำ เช่นว่า “ได้กระทำลงด้วยวิธีการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับ” ก็จะถือว่าเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง และถ้าเป็นการกระทำต่อบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี การกระทำนั้นก็ถือว่าเป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรงด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่มีการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับใดๆ

TVPA ได้ให้คำนิยามของ “การทำให้ตกอยู่ได้บังคับโดยไม่สมัครใจ” (involuntary servitude) คือ สภาวะของการรับใช้ใดๆ ที่ได้กระทำลงโดยวิธีการ

(a) การใช้อุบาย วิธีการ หรือแผนการใดๆ ด้วยเจตนาจะทำให้บุคคลเชื่อว่า หากไม่เข้าสู่ หรือยอมอยู่อย่างต่อเนื่องในสภาวะเช่นว่า บุคคลนั้นเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพ หรือ

(b) การใช้หรือ ข่มขู่ว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายในทางมิชอบ³⁰

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าภายใต้กฎหมายนี้ การทำให้ตกอยู่ได้บังคับโดยไม่สมัครใจ ไม่จำเป็นต้องมีการบังคับขู่เข็ญทางกายภาพเสมอไป เพียงแค่ความเสียหายอย่างร้ายแรงใดๆ ก็ถือเป็น การเพียงพอ เช่นเดียวกับในการกระทำความผิดเพียงแค่ผู้กระทำมีเจตนาว่าหากผู้เสียหายปฏิเสธที่จะเข้าสู่ หรือยอมอยู่อย่างต่อเนื่องในสภาวะการทำให้ตกอยู่ได้บังคับโดยไม่สมัครใจนั้นผู้เสียหายจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพก็ถือว่าเป็นความผิดแล้ว³¹ นอกจากนี้ จากบทบัญญัติ section 103 ถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะได้อำนาจต่อบุคคลอื่น³² เช่น สมาชิกในครอบครัวของผู้เสียหายก็ถือว่าเป็นความผิดเช่นกัน

ส่วน “การบังคับใช้แรงงาน” (Forced labor) ก็ได้มีการให้คำนิยามไว้คล้ายคลึงกัน ให้อำนาจถึง การจัดให้หรือรับไว้ซึ่งบุคคล

(1) ด้วยการข่มขู่ว่าจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพ ต่อบุคคลนั้นหรือบุคคลอื่น หรือ

(2) ด้วยวิธีการใช้อุบาย วิธีการ หรือแผนการใดๆ ด้วยเจตนาจะทำให้บุคคลเชื่อว่า หากไม่เข้าสู่ หรือยอมอยู่อย่างต่อเนื่องในสภาวะเช่นว่า บุคคลนั้นเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพ หรือ

³⁰ Section 103(5)

³¹ Ibid.

³² Ibid.

(3) ด้วยวิธีการใช้ หรือข่มขู่ว่าจะใช้กฎหมายหรือกระบวนการทางกฎหมายในทางมิชอบ³³

ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้การบังคับใช้แรงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าแรงงาน (labor trafficking) แยกต่างหากจากการค้าทางเพศ (sex trafficking) ถึงแม้ว่าการค้าทางเพศมักจะมียุทธศาสตร์ประกอบของการบังคับใช้แรงงานอยู่ด้วย

3) Trafficking Victims Protection Reauthorization Act of 2003 หรือ TVPRA มีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 ธันวาคม 2003 เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม TVPA เพื่อความเหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการขจัดอุปสรรคในกระบวนการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็น เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่เหยื่อของการค้ามนุษย์ และเพิ่มความรู้เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในสถานการณ์การค้ามนุษย์ รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์การที่มีประสิทธิภาพ เพื่อต่อสู้กับปัญหาดังกล่าว TVPRA ได้จัดให้มีการเพิ่มเติมมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมความพยายามในการป้องกัน การคุ้มครองที่ดีขึ้นแก่ผู้ถูกค้า และเพิ่มการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ ที่สำคัญ มีดังนี้³⁴

การป้องกัน TVPRA ได้กำหนดมาตรการป้องกันจำนวนมาก เกี่ยวกับการควบคุมแนวชายแดน การท่องเที่ยวทางเพศ และการรณรงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรู้ความความเข้าใจต่อสาธารณชน

(1) **การควบคุมแนวชายแดน** กำหนดให้มีการจัดตั้งและส่งเสริม โครงการเพื่อควบคุมแนวชายแดนในประเทศต่างๆ รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์แก่องค์กรเอกชนต่างๆ ที่จัดให้มีที่พำนักแก่เหยื่อของการค้ามนุษย์บริเวณชายแดน ฝึกอบรมผู้ที่รอดพ้นจากการค้ามนุษย์ เพื่อให้คำแนะนำต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณชายแดน เพื่อสังเกตและระบุตัวผู้ที่เป็นเหยื่อ และให้การปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อบุคคลเหล่านั้น

(2) **การท่องเที่ยวทางเพศ** กำหนดให้มีการส่งเสริม และเผยแพร่ผ่านทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับอันตราย และโทษทางอาญาของการท่องเที่ยวทางเพศ

(3) **การรณรงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรู้ความความเข้าใจต่อสาธารณชน** TVPRA จัดให้มีโครงการเพื่อส่งเสริมการผลิตรายการวิทยุ และโทรทัศน์ รวมทั้งเอกสารอื่นๆ เพื่อ

³³ Section 112. The act adds the forced labor provision to the offenses stipulated in chapter 77 of title 18, United States Code.

³⁴ Jumaina Siddiqui, "The Trafficking Victims Protection Reauthorization Act of 2003: An Overview," <http://www.protectionproject.org/training/vz1.htm>, 30 มกราคม 2548

เพิ่มพูนความรู้ในปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศปลายทาง ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและอันตรายของการค้ามนุษย์แก่ประชากรของประเทศต้นทางที่อยู่ในฐานะเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ

การให้ความคุ้มครอง TVPRA กำหนดให้เพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ถูกค้า

(1) **การรับรอง** ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเรื่องหนึ่งคือ ในการรับรองเหยื่อ Department of Health and Human Services จะเป็นหน่วยงานที่พิจารณาคำขอจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะแสดงว่าผู้ถูกค้ามีเจตจำนงที่จะปฏิบัติตามคำร้องขออันสมควรในการให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดีค้ามนุษย์ ประโยชน์ตามคำรับรองนี้ยังขยายผู้เยาว์ที่อยู่ในความปกครองของผู้ถูกค้าอีกด้วย

(2) **สิทธิดำเนินคดีในทางแพ่ง** TVPRA กำหนดให้ผู้ถูกค้าสามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย รวมทั้งค่าทนายต่อผู้ถูกค้าได้ แต่หากเป็นการฟ้องในขณะดำเนินคดีอาญา ก็จะต้องรอฟังผลคำตัดสินในคดีอาญาเสียก่อน

(3) **ข้อกำหนดของวีซ่าประเภท T** แก่ไจระเบียบของวีซ่าประเภท T และอนุญาตให้เหยื่อของการค้ามนุษย์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยื่นขอได้โดยไม่ต้องมีการยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำร้องขออันสมควรในการให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดีค้ามนุษย์ และมีผลรวมถึงพี่น้องของเหยื่อที่มีอายุไม่เกิน 18 ปีด้วย

(4) **ข้อกำหนดของการรายงาน** TVPRA กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลมีหน้าที่ต้องรายงานเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ และการดำเนินคดีค้ามนุษย์ รวมถึงจำนวนของผู้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์จาก Department of Health and Human Services ผู้ได้รับสิทธิพักอาศัยในสหรัฐ จำนวนผู้ที่ยื่นคำร้องขอ ผู้ที่ได้รับ และไม่ได้รับวีซ่าประเภท T จำนวนผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดในข้อหาค้ามนุษย์ เป็นต้น

การดำเนินคดี TVPRA ได้ดำเนินการต่างๆ เพื่อให้มีการดำเนินคดีกับการกระทำ ความผิดฐานค้ำมนุษย์มากขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่างๆ เช่น U.S.C. 1591 และการเพิ่มเติมการค้ามนุษย์เข้าไปในคำจำกัดความของคำว่า racketeering activity ตาม Racketeering Influenced Corrupt Organization Act (RICO)

5.3.3 การกำหนดให้เป็นความผิดอาญาและการกำหนดโทษ

ภายใต้ Section 112 แห่งรัฐบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ค.ศ. 2000 (Trafficking Victims Protection Act of 2000 หรือ TVPA) ได้กำหนดโทษจำคุกสำหรับความผิดฐานค้ำมนุษย์ไว้ตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และศาลอาจลงโทษจำคุกมากกว่าที่กำหนดเพียงใดก็ได้ จนถึงจำคุกตลอดชีวิต หากการกระทำผิดนั้นมีเหตุฉกรรจ์ ซึ่งรวมถึงกรณีที่ผู้เสียหายถึงแก่ความ

ตาย มีการลักพาตัวหรือพยายามลักพาตัว มีการล่วงละเมิดทางเพศอย่างรุนแรงหรือพยายามล่วงละเมิดทางเพศอย่างรุนแรงหรือพยายามฆ่า³⁵

TVPA ได้กำหนดความผิดใหม่ขึ้นมาครอบคลุมถึงการกระทำต่างๆ ดังต่อไปนี้

- การบังคับใช้แรงงาน
- การค้ามนุษย์เพื่อนำมาเป็นขี้รับใช้ เพื่อการเอาคนลงเป็นทาส เพื่อการทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจโดยไม่สมัครใจ เพื่อบังคับใช้แรงงาน
- การค้าเด็ก หรือการค้ามนุษย์โดยใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับขู่เข็ญ และ
- การกระทำที่มีขอบข่ายกฎหมายเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ เพื่อการกระทำความผิดในเรื่องการค้ามนุษย์ การนำมาเป็นขี้รับใช้ การเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจโดยไม่สมัครใจ หรือบังคับใช้แรงงาน³⁶

สำหรับผู้กระทำความผิดฐานค้าแรงงาน (labor trafficking) ต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ศาลอาจลงโทษจำคุกมากกว่าที่กำหนดเพียงใดก็ได้ จนถึงจำคุกตลอดชีวิต หากการกระทำผิดนั้นมีเหตุฉกรรจ์ เช่น ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย หรือการทรมานนั้นมีการมีการลักพาตัวหรือพยายามลักพาตัว มีการล่วงละเมิดทางเพศอย่างรุนแรงหรือพยายามล่วงละเมิดทางเพศอย่างรุนแรงหรือพยายามฆ่า³⁷

สำหรับความผิดฐานค้าทางเพศ (sex trafficking) หากไม่ปรากฏว่ามีการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับขู่เข็ญ หรือถ้าบุคคลที่ถูกค้ามีอายุเกินกว่า 14 ปี ในขณะที่ความผิดได้ถูกกระทำลง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับ หรือจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ศาลอาจลงโทษจำคุกมากกว่าที่กำหนดเพียงใดก็ได้ จนถึงจำคุกตลอดชีวิต หากปรากฏว่ามีการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับขู่เข็ญในการกระทำความผิด หรือหากบุคคลที่ถูกค้าเป็นผู้เยาว์ที่มีอายุไม่เกิน 14 ปีในขณะที่ความผิดได้ถูกกระทำลง³⁸

และสำหรับบุคคลที่ ทำลาย บิดบัง เอาใบเสีย รับไว้ ยึดเอาไว้ ซึ่งหนังสือเดินทาง หรือ เอกสารอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับหนังสือเดินทาง หรือเอกสารการเดินทาง หรือเอกสารสำหรับระบุตัวบุคคลอื่นใดที่ออกให้โดยทางราชการ ของบุคคลอื่นเพื่อการกระทำความผิดในเรื่องการค้ามนุษย์ ต้องระวางโทษปรับ หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ³⁹ อย่างไรก็ตาม

³⁵ Section 112 (a) (1) (B)

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

³⁸ Ibid

³⁹ Section 112 (a) (2)

บทลงโทษนี้ไม่มีผลบังคับกับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และเมื่อศาลมีคำพิพากษาว่ามีความผิดจริง ในข้อหาอื่นๆ ผู้กระทำผิดจะต้องถูกลงโทษโดยการริบทรัพย์อีกด้วย⁴⁰

5.3.4 การกำหนดสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์

ก่อนที่จะมีรัฐบัญญัติการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และการกระทำทารุณกรรม ค.ศ. 2000 (Victim of Trafficking and Violence Protection Act 2000 หรือ TVTPA) มีมาตรการในการอนุญาตให้พำนักอาศัยชั่วคราวต่างๆ เช่น “การปล่อยตัวโดยความประพฤติ” หรือ “การผ่อนผันการดำเนินการ” เพื่อให้ผู้ถูกค้ายังพำนักอยู่ในสหรัฐอเมริกา เพื่อช่วยเหลือในการฟ้องร้องคดีต่อผู้ค้ามนุษย์ มาตรการเหล่านี้ไม่ได้เป็นการรับรองว่า ผู้ถูกค้าจะสามารถทำงานได้ หรือได้รับการบริการหรือการสนับสนุน แต่ในปัจจุบันมีการกำหนดสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ตาม TVPA ดังนี้

1) สิทธิพำนักอาศัยชั่วคราว ตามมาตรา 107 (ซี) (3) ของ TVPA อัยการสูงสุดอาจอนุญาตให้ผู้ถูกค้าพำนักต่อไป หากเจ้าหน้าที่พิจารณาว่าบุคคลนั้นเป็น “ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง” และอาจเป็นพยานในคดี ซึ่งมีผลเป็นการระงับการเนรเทศ เพื่อให้เหยื่อได้รับความช่วยเหลือในการฟ้องร้องคดี ทั้งนี้ ไม่มีการให้เวลาพำนักเบื้องต้นเพื่อพิจารณาทบทวนและตัดสินใจว่าจะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่ ดังที่ปรากฏในกรณีประเทศเบลเยียม ดังนั้น หลังจากได้รับการช่วยเหลือ ผู้ถูกค้าต้องตกลงให้ความร่วมมือเพื่อได้รับสิทธิพำนักในประเทศ ในกรณีดังกล่าว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การคุ้มครองแก่ผู้เสียหายและครอบครัวของผู้เสียหาย รวมทั้งการปกป้องจากการขู่เข็ญ การคุกคามข่มขู่ และการแก้แค้นจากผู้ค้ามนุษย์ การพำนักนี้ ให้สิทธิผู้ถูกค้าในการได้รับการช่วยเหลือบนพื้นฐานเดียวกันกับผู้ลี้ภัย⁴¹

สิทธิในการพำนักนี้ใช้กับ “การค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง” ตามที่บัญญัติไว้ใน TVPA ซึ่งก็คือการให้นิยามทางอาญาของ “การค้ามนุษย์” ทว่าเน้นองค์ประกอบในการใช้กำลัง การฉ้อโกง หรือการบังคับ และในมาตรา 103 ของ TVPA มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ “การค้าทางเพศ” (sex trafficking) ซึ่งอาจสร้างความสับสนระหว่างสองคำนี้ เนื่องจากได้รวมการเข้าสู่ธุรกิจทางเพศโดยสมัครใจของผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว กับการค้ามนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศไว้ด้วยกัน อย่างไรก็ตาม การค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง จะมีความหมายใกล้เคียงกับคำนิยามของการค้ามนุษย์ในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก มากกว่า

⁴⁰ Ibid

⁴¹ Elaine Pearson, Human Trafficking, Human Rights: Redefining Victim Protection (London: Anti-Slavery International, 2002), p. 114.

2) วีซ่าประเภท T และประเภท U ก่อนที่จะมี TVPA ผู้ถูกค้าซึ่งร่วมมือกับเจ้าหน้าที่มีสิทธิพำนักในสหรัฐเพื่อให้การเป็นพยานในคดีมนุษย์ โดยผ่านมาตรการต่างๆ รวมทั้งการออกวีซ่าประเภท S หลังการพิจารณาคดีแล้ว จำนวนวีซ่าประเภท S ที่จัดสรรให้จำกัดอยู่ที่ 250 ฉบับต่อปี และมักจะออกให้กับบุคคลที่ให้ข่าวการก่อการร้ายและองค์กรอาชญากรรมมากกว่า ทั้งยังไม่สามารถรับรองได้ว่าเหยื่อจะได้รับวีซ่าประเภท S อย่างแน่นอน เนื่องจากความเสี่ยงในเรื่องความน่าเชื่อถือของคำพยาน พนักงานอัยการอาจไม่เสนอให้มีการออกวีซ่าประเภท S แก่ผู้เสียหายหลังการพิจารณาคดีแล้ว

กล่าวได้ว่าวีซ่าประเภท T ภายใต้ TVPA คือ วีซ่าประเภท S ที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อประเด็นการค้ามนุษย์โดยเฉพาะ สามารถออกได้ก่อนการพิจารณาคดี ในขณะที่วีซ่าประเภท U เป็นประเภทใหม่ ภายใต้ VTPA ที่ออกให้กับผู้ย้ายถิ่นซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาชญากรรมรวมทั้งการค้ามนุษย์ อัยการสูงสุดเป็นผู้อนุมัติการออกวีซ่า และมีหน้าที่ต้องจัดหาองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อให้การดูแล และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับทางเลือกของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในสหรัฐ อนึ่ง ผู้ถือวีซ่าประเภท T และ U ได้รับสิทธิในการทำงานโดยอัตโนมัติ

วีซ่าประเภท T จะออกให้แก่ผู้ถูกค้าที่อยู่ในสหรัฐ ซึ่งให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตามคำร้องขออันควรในการช่วยเหลือการสืบสวนและการฟ้องร้องคดี และเป็นผู้ที่จะต้องประสบกับอันตรายร้ายแรง หรือความยากลำบากอย่างมากหากต้องออกจากสหรัฐ นอกจากนี้วีซ่าประเภท T ยังออกให้กับคู่สมรสและบุตร หรือบิดามารดาหากมีความจำเป็น จำนวนวีซ่าสำหรับผู้ถูกค้าจำกัดอยู่ที่ 5,000 ฉบับต่อปี (ไม่รวมญาติ พี่น้อง) ผู้ถูกค้าซึ่งถือวีซ่าประเภท T สามารถขอสิทธิพำนักอาศัยอย่างถาวรหลังจากอยู่ในประเทศติดต่อกันเป็นเวลาสามปี โดยไม่ได้กระทำความผิดกฎหมายใด และปฏิบัติตามคำร้องขออันควรในการช่วยเหลือการสืบสวน และการฟ้องร้องคดี หรือจะต้องประสบกับอันตรายร้ายแรง หรือความยากลำบากอย่างมากหากต้องเดินทางออกนอกประเทศ

ตามระเบียบของวีซ่าประเภท T ที่ออกโดยกระทรวงยุติธรรม ผู้ถูกค้าต้องยื่นขอวีซ่าที่หน่วยให้บริการคนเข้าเมืองและการแปลงสัญชาติ (Immigration and Naturalization Service หรือ INS) ด้วยตนเอง วัตถุประสงค์ที่ให้ผู้ตกเป็นเหยื่อร้องขอด้วยตนเอง เพื่อเป็นการป้องกันการกล่าวหาจากฝ่ายจำเลยในเรื่องความชอบด้วยกฎหมายของหลักฐานจากพยานผู้เสียหาย ด้วยการแยกกระบวนการขอพำนักอาศัยออกจากการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้อง นอกจากนี้ผู้เสียหายยังต้องแสดงให้เห็นถึงอันตรายร้ายแรง และความยากลำบากหากต้องออกจากสหรัฐ เช่น ผลต่อร่างกายและจิตใจจากการถูกค้า การเข้าถึงการชดใช้ทางแพ่งและทางอาญา และความเป็นไปได้ที่อาจถูกค้าอีกครั้งหนึ่ง หรือการได้รับอันตรายเมื่อกลับประเทศ⁴²

⁴² Ibid., p. 115.

วีซ่าประเภท T มีผลใช้ได้สามปีแต่อาจเพิกถอนได้ตลอดเวลา เช่น หากมีการถอนการรับรอง หรือเมื่อบุคคลนั้นปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือโดยไม่มีเหตุอันควร แต่ก็ยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่าหากในกรณีนี้ ผู้ถูกค้าจะถูกเนรเทศทันทีหรือไม่ แม้ว่าจะมีการพิจารณาว่า อาจได้รับความยากลำบากอย่างมากหากต้องออกไปนอกประเทศ การอาจถูกเพิกถอนได้ตลอดเวลา มีผลลดความเป็นอิสระของวีซ่าประเภท T จากกระบวนการฟ้องร้องคดี INS สามารถใช้วีซ่าเป็นเครื่องต่อรองให้ผู้เสียหายให้ความร่วมมือ ซึ่งอาจเป็นจุดที่ฝ่ายจำเลยนำมาคัดค้านความน่าเชื่อถือของคำพยาน และอาจเป็นปัญหาเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วยการทำให้ผู้เสียหายมีความเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น จากการถูกบังคับให้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ นอกจากนี้ “คำร้องขออันสมควร” ของเจ้าหน้าที่รัฐ อาจไม่เพียงพอสำหรับผู้เสียหายที่ได้รับความบอบช้ำทางจิตใจและมีความหวาดกลัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ครอบครัวต้องตกอยู่ในความเสี่ยง⁴³ อย่างไรก็ตาม โดยผลของ Trafficking Victims Protection Reauthorization Act of 2003 เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี อาจได้รับวีซ่าประเภท T โดยไม่จำเป็นต้องมีการยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำร้องขออันสมควรในการให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดีค้ามนุษย์ จำนวนวีซ่าประเภท T ที่จัดสรรนั้นมี 5,000 ฉบับต่อปี ขณะที่หญิงและเด็กที่ถูกค้าเข้ามาในสหรัฐอเมริกา มีประมาณ 50,000 คนต่อปี หมายความว่า น้อยกว่าร้อยละ 10 จะได้รับการผ่อนผันโดยได้รับวีซ่าประเภท T

วีซ่าประเภท U ต่างจากวีซ่าประเภท T คือ ผู้เสียหายต้องพิสูจน์ว่าได้รับการทรมานทางร่างกาย และทางจิตใจอย่างหนัก อันเนื่องมาจากการตกเป็นผู้เสียหายในการกระทำความผิดอาญาบางประเภท และมีข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมผิดกฎหมายนั้น และต้องให้ความช่วยเหลือได้ให้ความช่วยเหลือ หรือมีความเป็นไปได้ว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย คู่สมรสและบุตรอาจได้รับวีซ่าประเภท U หากรัฐบาลพิจารณาว่าถ้าคู่สมรสหรือบุตรไม่ได้อยู่ด้วยอาจมีผลเสียต่อการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดี จำนวนวีซ่าสูงสุดที่อาจออกให้แก่ผู้เสียหายคือ 10,000 ฉบับ ผู้ถือวีซ่าประเภท U อาจได้รับสิทธิในการพำนักอาศัยอย่างถาวร หลังจากพำนักอาศัยในประเทศอย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลาสามปี และไม่ได้ปฏิเสธคำร้องขออันสมควรในการให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดี และหากการที่บุคคลนั้นได้อาศัยอยู่โดยมีเหตุอันควรทางด้านมนุษยธรรม เพื่อประโยชน์ของครอบครัว หรือเพื่อสาธารณประโยชน์⁴⁴

5.3.5 การคุ้มครองพยาน

ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีมาตรการคุ้มครองพยานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 โดยมีหน่วยงาน United States Marshals Service ของรัฐบาลสหรัฐเป็นหน่วยรับผิดชอบร่วมกับ

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid., 116.

สำนักงานอัยการ ซึ่งผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี กล่าวคือ มีพยานเข้ามาอยู่ในโครงการคุ้มครองพยานจำนวนมากกว่า 6,000 คน และศาลสามารถตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดได้ถึงร้อยละ 89⁴⁵

หลักเกณฑ์ในการกำหนดบุคคลที่อาจได้รับการคุ้มครอง จะพิจารณาจากความสำคัญของพยานบุคคลนั้นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกนั้นความคุ้มครองยังรวมไปถึงบุคคลที่สามารถจะเป็นพยานได้ นอกจากนั้นยังมีการคุ้มครองไปถึงครอบครัวและบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นพยานสำคัญในคดี โดยมีความผิดที่นำไปสู่การจัดโครงการคุ้มครองพยาน โดยเป็นประเภทความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับองค์กระอาชญากรรม หรือความผิดร้ายแรงอื่น รวมทั้งความผิดตามหมวด 73 ที่เกี่ยวข้องกับพยานโดยตรง (ความผิดในหมวดขัดขวางกระบวนการยุติธรรม) โดยบุคคลผู้รับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการจัดการบริหารในต่างๆ คือ Attorney General ตามหลักเกณฑ์ใน US Code, Title 19, Crime and Criminal Procedure Part Chapter 224 “Protection of Witness” โดย จะคำนึงถึงการบาดเจ็บในร่างกาย และพิจารณาถึงสุขภาพ ความปลอดภัย สวัสดิการของบุคคลรวมถึงการปรับตัวทั้งทางกายภาพและการปรับตัวทางสังคม พนักงานอัยการจะจัดระบบการคุ้มครองพยานภายใต้ระเบียบ เช่น การจัดหาเอกสารที่เป็นเครื่องยืนยันตัวบุคคล รวมตลอดถึงหลักฐานที่ทำให้พยานและครอบครัวกลายเป็นบุคคลใหม่ จัดหาที่อยู่ให้ชั่วคราว จัดให้มีการขนย้ายเครื่องเรือน และเครื่องใช้ของพยาน หรือจัดเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ เป็นต้น

TVPA ได้กำหนดให้เหยื่อจากการค้ามนุษย์สามารถเข้าร่วมโครงการคุ้มครองพยานตาม รัฐบัญญัติคุ้มครองเหยื่อและพยาน⁴⁶ (Victim and Witness Protection Act หรือ VWPA) ซึ่งจัดให้มีการคุ้มครองพยานในกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กระอาชญากรรมหรือความผิดอาญาร้ายแรงอื่น โดยบทบัญญัติของ TVPA บัญญัติให้นำหลักเกณฑ์ใน VWPA มาใช้กับกรณีของเหยื่อและพยานในคดีค้ามนุษย์ด้วย⁴⁷ ความคุ้มครองตาม VWPA รวมถึง ความช่วยเหลือทางการเงิน เช่น ในเรื่องที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ การจ้างงาน เป็นต้น และยังรวมถึงการให้ความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยจากการที่ได้ให้การในศาลด้วย

5.3.6 การจัดการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด

⁴⁵ รายงานพิเศษ, “กฎหมายคุ้มครองพยาน ความผิดที่ยังอยู่ไกลจากกระบวนการยุติธรรมไทย,” สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 48 ฉบับที่ 6 (6-12 กรกฎาคม 2544): 13.

⁴⁶ Victim and Witness Protection Act of 1982, PL 97-291, Statutes at Large 96 (1982): 1249 (codified as amended in U.S. Code, vol. 18, chapter 224 (1984 and 1997 Supp.))

⁴⁷ 103 Section 112 (Strengthening Prosecution and Punishment of Traffickers)

การกำหนดโทษของการค้ำมนุษย์ไม่เพียงมีแต่การจำคุกผู้กระทำความผิดเท่านั้น แต่รวมถึงการริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดด้วย ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากแนวคิดที่ว่าบุคคลไม่ควรได้รับทรัพย์สินใดๆ ในเมื่อทรัพย์สินนั้นเป็นผลมาจากการกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้ TVPA จึงได้กำหนดให้ศาลบังคับโทษริบทรัพย์สินแก่บุคคลที่ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบเป็นของสหรัฐ ได้แก่

(1) ผลประโยชน์ในสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ใดๆ ของบุคคลเช่นว่า ซึ่งได้ใช้หรือมีเจตนาจะใช้ในการกระทำความผิด หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด

(2) สังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ใดๆ ที่เกิดขึ้นหรือได้มาจากการดำเนินการใดๆ ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยทางอ้อมซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำความผิด

อย่างไรก็ดี การริบทรัพย์สินตาม TVPA นี้หาได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในเรื่องการนำทรัพย์สินที่ริบมาได้ ไปใช้ในการเยียวยาความเสียหายหรือก่อประโยชน์ต่อเหยื่อจากการกระทำความผิดไม่ นอกจากการริบทรัพย์สินตาม TVPA ยังสามารถริบทรัพย์สินตามกฎหมายสหรัฐที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินอีกด้วย

สหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นประเทศต้นแบบ ในการนำแนวคิดเรื่องการให้ม็กฎหมายที่เกี่ยวกับการฟอกเงินเกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลกซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวกับการฟอกเงินของสหรัฐเองมีดังนี้

(1) Federal Crimes and Criminal Procedure เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นบทกำหนดโทษเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน รวมทั้งการนำเข้าหรือการส่งออกเงินหรือตัวเงิน ฯลฯ โดยเฉพาะ

(2) Bank Secrecy Act 1970 (BSA) มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของเงิน ปริมาณเงิน และความเคลื่อนไหวของกระแสการเงินที่นำเข้าหรือส่งออกนอกประเทศ หรือที่ฝากไว้กับสถาบันการเงิน เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถตรวจสอบและสืบสวนการกระทำที่ผิดกฎหมายอาญา กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่นๆ

(3) Money Laundering Control Act 1986 (MLCA) ได้กำหนดห้ามเกี่ยวข้องกับ การฟอกเงินในลักษณะกว้างๆ โดยผู้กระทำนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมายหรือรู้ว่าการโอนเงินนั้นได้กระทำไปโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มาหรือเจ้าของเงิน หรือการควบคุมเงิน

ความผิดมูลฐานตามตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐ ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ประมาณ 150 ความผิดมูลฐานโดยพิจารณาจากความผิดที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญ คือความผิดทางเศรษฐกิจและผลร้ายของความผิดดังกล่าวจะมีส่วนทำลาย

สังคม เศรษฐกิจตลอดจนมนุษยชาติ⁴⁸ ซึ่งรวมถึงความผิดฐานค้ามนุษย์ ฉะนั้นผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อาจถูกบังคับใช้มาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอีกประการหนึ่ง นอกจากมาตรการริบทรัพย์สินที่ได้กำหนดไว้ใน TVPA

5.3.7 สิทธิและการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์

ภายใต้ TVPA เหยื่อของการค้ามนุษย์จะได้รับสิทธิต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) สิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ตาม Section 107 (c) (2) กำหนดให้ “ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่รุนแรง สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ของคนในภาษาที่สามารถเข้าใจได้”
- 2) สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือ และจัดให้อยู่ในที่พักอาศัยที่เหมาะสม หรือที่พักอาศัยในกรณีพิเศษ ตาม Section 107 (c) (1) (A)
- 3) สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือทางสังคมและทางเศรษฐกิจตามฐานานุกรม รวมถึงการให้คำปรึกษาทางอาชีพ การฝึกฝนทักษะและการศึกษาตาม Section 107 (e) (4) (i) (2) ซึ่งกำหนดให้สำหรับบุคคลต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิ หรือได้รับอนุญาตให้ทำงาน
- 4) สิทธิที่จะได้รับการดูแลทางการแพทย์ รวมถึงการรักษาพยาบาลทั้งทางร่างกายและจิตใจตาม Section 107 (c) (1) (B)
- 5) สิทธิที่จะได้รับการรับฟังในศาล รวมถึงสิทธิในการฟ้องร้องคดีภายใต้ TVPA ทั้งนี้ตาม Section 112
- 6) สิทธิที่จะได้รับการบังคับชดใช้ความเสียหายภายใต้ TVPA รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาในทางแพ่งภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ ทั้งนี้ตาม Section 112
- 7) สิทธิที่จะได้รับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยภายใต้รัฐบัญญัติคุ้มครองเหยื่อและพยาน (Victim and Witness Protection Act) ทั้งนี้ตาม Section 107 (c) (1) (B) (i, ii)
- 8) สิทธิที่จะมีที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการ T-Visa ทั้งนี้ ตาม Section 107 (f)
- 9) สิทธิที่จะกลับสู่ประเทศบ้านเกิด และสิทธิที่จะไม่ถูกคุมขังในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับสถานะของเหยื่ออาชญากรรม ตาม Section 107 (c) (1) (A) และ สิทธิที่จะได้รับการบริการต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงสถานะของคนเข้าเมือง ตาม Section 107 (b) (1) (B)

⁴⁸ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “ความคิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับมาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย,” ใน มาตรการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและผู้มีอิทธิพล, รายงานการวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ว่าด้วยงานยุติธรรมครั้งที่ 2 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานีวันที่ 6-7 กันยายน 2547, หน้า 4:14.

5.3.8 การชดเชยค่าเสียหายและการเยียวยาในทางแพ่ง

TVPA กำหนดให้มี “การบังคับชดเชยค่าเสียหาย” (mandatory restitution) ภายใต้ section 1593 “คำสั่งที่ให้ชดเชยค่าเสียหายตาม section นี้ จะมีผลบังคับโดยตรงต่อผู้กระทำความผิดให้ชดเชยต่อเหยื่อ โดยเต็มจำนวนตามความเสียหายของเหยื่อ (the full amount of the victim's losses)”

ตาม section 2259 คำว่า “เต็มจำนวนตามความเสียหายของเหยื่อ” รวมถึงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อเหยื่อ ดังต่อไปนี้

- (a) การดูแลทางการแพทย์ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลทั้งทางร่างกาย จิตใจ และการบำบัดจิต
- (b) การบำบัด หรือการฟื้นฟูทางร่างกาย และการประกอบอาชีพการงาน (physical and occupational therapy or rehabilitation)
- (c) ค่าใช้จ่ายสำหรับการขนส่งที่จำเป็น การพักอาศัยชั่วคราว และการดูแลเด็ก
- (d) ค่าเสียหายได้
- (e) ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับทนายความ และ
- (f) ความเสียหายอื่นๆ ที่เกิดขึ้นต่อเหยื่อ อันเป็นผลมาจากการกระทำผิด

อย่างไรก็ตาม TVPA ไม่ได้กำหนดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลในการฟ้องร้องคดีเพื่อเรียกค่าชดเชยในทางแพ่ง ซึ่งอาจจะรวมถึงสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติให้กลับสู่สภาพเดิม และการกำหนดค่าเสียหายเป็นการลงโทษ ถึงแม้ว่า TVPA ไม่ได้ให้ความกระจ่างในเรื่องดังกล่าว แต่ก็สามารถกระทำได้โดยมาตรการทางแพ่งหรือทางอาญาภายใต้กฎหมายอื่น

กฎหมายหนึ่งของสหรัฐที่สามารถนำมาใช้ คือ Racketeering Influenced Corrupt Organization Act (RICO) เหยื่อของการค้ำมนุษย์อาจได้รับการเยียวยาในทางแพ่งภายใต้ RICO แต่ตามบทบัญญัติของ RICO จำเป็นต้องมีรูปแบบของการข่มขู่ผิด (pattern of racketeering) ซึ่งอาจพิสูจน์ได้ยากในกรณีที่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าเป็นการค้ำมนุษย์โดยองค์กรอาชญากรรม นอกจากนั้นยังต้องมีองค์ประกอบเรื่องความเสียหายต่อธุรกิจหรือทรัพย์สินของบุคคล ซึ่งก็ยากที่เหยื่อของการค้ำมนุษย์จะสามารถแสดงให้เห็นได้⁴⁹ อย่างไรก็ตาม The Trafficking Victims Protection Reauthorization Act of 2003 ได้เพิ่มการค้ำมนุษย์เข้าไปในคำจำกัดความของคำว่า racketeering activity ตาม RICO อันมีผลให้การบังคับใช้ RICO ต่อคดีค้ำมนุษย์เป็นไปด้วยความสะดวกมากขึ้น

⁴⁹ http://www.protectionproject.org/q_a/1.htm, 10 มกราคม 2548

กฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกฉบับคือ Alien Tort Claims Act (ATCA) ซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวสามารถยื่นฟ้องต่อศาลสหรัฐ ในคดีแพ่งที่เกี่ยวกับการละเมิดที่ได้กระทำลงโดยฝ่าฝืนกฎหมายของชาติต่างๆ หรือต่อสนธิสัญญาของสหรัฐ อย่างไรก็ตาม ยังคงไม่ได้ข้อสรุปว่าเหยื่อของการค้ามนุษย์ควรได้รับอนุญาตให้ฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายตาม ATCA หรือไม่ และจนถึงปัจจุบันก็ยังไม่เคยมีการฟ้องคดีตามกฎหมายนี้ในกรณีความผิดฐานค้ามนุษย์แต่อย่างใด⁵⁰

5.4 สาระสำคัญของกฎหมายต่างประเทศที่สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของประเทศไทย

5.4.1 เบลเยียม

รัฐบาลเบลเยียมให้ความสนใจอย่างมากที่จะให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิของเหยื่อจากการค้ามนุษย์ไปพร้อมๆ กับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนี้ การปฏิบัติที่ดีต่อเหยื่อเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่การจับกุมตัวผู้กระทำผิด ดังนั้น สิ่งสำคัญประการแรกที่ประเทศไทยอาจถือเป็นแบบอย่างคือ หลังจากได้ตัวผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แทนที่จะดำเนินการใดๆ ต่อไปทันที ควรให้เวลาเหยื่อได้ปรับสภาพจิตใจและตัดสินใจว่าจะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 45 วัน หากร่วมมือก็ควรอนุญาตให้พำนักในประเทศในเบื้องต้นประมาณ 3 ถึง 6 เดือนเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนและทำสำนวน หากต่อมาผู้กระทำผิดถูกฟ้องก็ต้องให้สิทธิพำนักระยะยาวไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการ แต่ถ้าผู้เสียหายเลือกกลับประเทศ ก็ต้องดำเนินการตามความประสงค์นั้นต่อไป

สิทธิสำคัญประการหนึ่งที่ทางการเบลเยียมให้แก่เหยื่อคือ สิทธิที่จะได้รับโอกาสในอนาคต ประเทศไทยอาจพิจารณาให้สิทธิแก่เหยื่อเช่นเดียวกันนี้เป็นรายๆ ไปหลังจากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีค้ามนุษย์ ควรจัดให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ประเมินสถานการณ์ทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของเหยื่อที่เป็นพยานในคดีนั้น หากพบว่าเคยเข้าร่วม โครงการต่างๆ เพื่อปรับตัวเข้ากับสังคม สามารถพูดไทยหรือภาษาอังกฤษได้ หรือมีงานแน่นอน อาจอนุญาตให้ผู้นั้นพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาหนึ่งและพิจารณาต่ออายุเป็นรายปี จนกระทั่งครบระยะเวลาอาจพิจารณาเพื่อให้สัญชาติไทยได้ อย่างไรก็ตาม หลักการข้อนี้ต้องนำมาใช้อย่างเคร่งครัด และควรจัดให้มีสิทธิประการอื่นๆ ก่อน ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับที่พักอาศัยรวมถึงอนุญาตให้เหยื่อหาที่อยู่อาศัยเองหากมีความสามารถ สิทธิที่จะได้รับการศึกษา โดยเฉพาะภาษาไทย ภาษาอังกฤษและการฝึกอาชีพและจัด โครงการเพื่อปรับตัวเข้ากับสังคมไทย และสิทธิในการทำงาน

ในการพิจารณาคดี ประเทศไทยควรกำหนดให้พยานผู้เสียหายสามารถให้การเป็นลายลักษณ์อักษรได้โดยไม่จำเป็นต้องมาปรากฏตัวในศาล เว้นแต่ผู้พิพากษาจะเห็นว่าเป็นการจำเป็น

⁵⁰ Ibid.

ต่อรูปคดี ก็ให้มีอำนาจเรียกตัวผู้เสียหายมาเพื่อเป็นพยานในศาล และในการคุ้มครองพยาน ควรให้อำนาจผู้พิพากษาในการปกปิดข้อมูลต่างๆ ที่อาจระบุตัวบุคคลของพยานทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เช่น การปกปิดชื่อ นามสกุล ที่อยู่ อาชีพหรืออายุ เป็นต้น

นอกจากการดำเนินการภายใน ประเทศไทยควรให้ความรู้ในระดับนานาชาติแก่ประเทศที่เป็นประเทศต้นหลักทางการค้ามนุษย์เข้าสู่ประเทศไทย โดยเฉพาะประเทศที่มีพรมแดนติดกัน และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับประเทศปลายทางหลักที่เป็นผู้รับเหยื่อจากประเทศไทย รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลของการค้ามนุษย์ทั้งหมด ทั้งในด้านการป้องกัน ปราบปราม และคุ้มครองเหยื่อ เพื่อให้การทำงานทั้งกระบวนการเป็ฯไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งให้มีหน้าที่ทำคำแนะนำให้รัฐบาลต่อปัญหาดังกล่าว

5.4.2 สเปน

สเปนให้ความสำคัญกับกฎหมายคนเข้าเมืองในการปราบปรามการค้ามนุษย์ ประเทศไทยควรมีบทบัญญัติทำนองเดียวกับมาตรา 59 กฎหมายคนเข้าเมืองสเปนที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐพิจารณาเวนความรับผิดชอบและยับยั้งการเนรเทศเหยื่อของการค้ามนุษย์ที่อยู่ในสเปนอย่างผิดกฎหมาย บทบัญญัติเช่นนี้ทำให้เหยื่อไม่ถูกดำเนินคดีฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายดังที่เป็นอยู่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้ควรมีเงื่อนไขเฉพาะกรณีที่เหยื่อยินยอมให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อฟ้องร้องเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมการค้ามนุษย์

ประเทศไทยควรกำหนดเรื่องการค้ามนุษย์ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการทางแนวชายแดนเพื่อควบคุมคนเข้าเมืองในลักษณะเดียวกับสเปน เจ้าหน้าที่รัฐต้องมุ่งปราบปรามปัญหาการใช้เอกสารการเดินทางปลอม หน่วยงานในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศอื่นต้องมีส่วนร่วมในการต่อสู้การค้ามนุษย์อย่างจริงจัง นอกจากนั้นยังต้องให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานถึงแนวทางที่ควรปฏิบัติและให้เข้าใจสภาพปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงการพิสูจน์ความถูกต้องแท้จริงของเอกสาร และการพิจารณาแยกแยะว่าใครคือเหยื่อของการค้ามนุษย์

ประมวลกฎหมายอาญาสเปนมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิดที่อาศัยประโยชน์จากสถานะที่ตนมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ นอกจากจะเป็นเหตุเพิ่มโทษแล้วผู้กระทำยังต้องระวางโทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งอย่างเด็ดขาด (Inhabilitación absoluta) นอกจากนั้นยังมีโทษถอดถอนออกจากยศและตำแหน่งในกรณีพิเศษ (Inhabilitación especial) สำหรับอาชีพบางประเภท ไทยควรมีบทบัญญัติลักษณะนี้เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้เกี่ยวข้องที่ใช้อำนาจของตนในทางที่ผิด เช่นเดียวกับ ควรมีบทบัญญัติกำหนดโทษสูงขึ้นสำหรับผู้กระทำผิดเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคมที่ประกอบกิจกรรมที่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาเป็นกิจจะลักษณะ โดยมี

ลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลาหนึ่ง คือ เป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมนั่นเอง นอกจากนี้ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาสเปนที่ประเทศไทยควรนำมาเป็นแบบอย่าง ได้แก่

1) ความผิดฐานเกี่ยวกับการค้าประเวณีเด็ก และการนำเด็กไปใช้ในทางที่ผิด ตามมาตรา 189 และ 190

2) ความผิดเกี่ยวกับการค้าแรงงาน ตามมาตรา 312 และ 313

3) ความผิดต่อสิทธิของพลเมืองต่างชาติ ตามมาตรา 318 ทวิ

5.4.3 สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาได้ให้นิยามของคำต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไว้มากมาย การนำมาใช้ทั้งหมดอาจเกิดความสับสนและไม่สอดคล้องกับกฎหมายไทย ดังนั้น คำนิยามของคำว่า “การค้ามนุษย์” จึงควรยึดถือตามพิธีสาร แต่อาจนำคำนิยามอื่นๆ ของสหรัฐมาใช้เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ การค้าทางเพศ (sex trafficking) หมายความว่า “การจัดหา การจัดให้อยู่อาศัย การขนส่ง การจัดให้ หรือการรับไว้ ซึ่งบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมทางเพศพาณิชย์” กิจกรรมในทางเพศพาณิชย์ (commercial sex act) หมายความว่า “กิจกรรมทางเพศใดๆ ที่ได้กระทำลงอันเนื่องมาจากการให้หรือรับสิ่งมีค่าโดยบุคคลใดๆ ก็ตาม” การทำให้ตกอยู่ได้บังคับโดยไม่สมัครใจ (involuntary servitude) คือ “สถานะของการรับใช้ใดๆ ที่ได้กระทำลงโดยวิธีการ (a) การใช้อุบาย วิธีการ หรือแผนการใดๆ ด้วยเจตนาจะทำให้บุคคลเชื่อว่า หากไม่เข้าสู่ หรือยอมอยู่อย่างต่อเนื่องในสถานะเช่นว่า บุคคลนั้นเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพ หรือ (b) การใช้หรือ ข่มขู่ว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายในทางมิชอบ” และ การบังคับใช้แรงงาน (Forced labor) หมายความว่า “การจัดให้หรือรับไว้ซึ่งบุคคล (1) ด้วยการข่มขู่ว่าจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพ ต่อบุคคลนั้นหรือบุคคลอื่นหรือ (2) ด้วยวิธีการใช้อุบาย วิธีการ หรือแผนการใดๆ ด้วยเจตนาจะทำให้บุคคลเชื่อว่า หากไม่เข้าสู่ หรือยอมอยู่อย่างต่อเนื่องในสถานะเช่นว่า บุคคลนั้นเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือถูกทำให้ปราศจากซึ่งอิสรภาพหรือ (3) ด้วยวิธีการใช้ หรือข่มขู่ว่าจะใช้กฎหมายหรือกระบวนการทางกฎหมายในทางมิชอบ”

ในการค้ามนุษย์ มักมีการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิด เช่น การยึดหรือทำลายเอกสารการเดินทางของเหยื่อ กฎหมายสหรัฐจึงกำหนดโทษสำหรับบุคคลที่ทำลาย ปิดบัง เอาไปเสีย รับไว้ ยึดเอาไว้ซึ่งหนังสือเดินทางหรือเอกสารอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับหนังสือเดินทาง หรือเอกสารการเดินทาง หรือเอกสารสำหรับระบุตัวบุคคลอื่นใดที่ทางราชการออกให้ ของบุคคลอื่นเพื่อกระทำความผิดในการค้ามนุษย์ ไทยควรมีบทบัญญัติเช่นนี้เพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการค้ามนุษย์อีกทางหนึ่ง

ไทยควรให้สิทธิพำนักอาศัยแก่บุคคลต่างด้าวหากปรากฏว่าเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์และอาจเป็นพยานในคดี เพื่อให้เหยื่อให้ความช่วยเหลือในการฟ้องร้องคดี โดยการออกเป็นวีซ่าทำนองเดียวกับวีซ่าประเภท T ของสหรัฐ ให้เหยื่อซึ่งให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำร้องขออันควรในการช่วยเหลือการสืบสวนและการฟ้องร้องคดี และเป็นผู้ที่จะต้องประสบกับอันตรายร้ายแรง หรือความยากลำบากอย่างมากหากต้องออกจากประเทศ แต่ควรอนุญาตให้เหยื่อที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยื่นขอได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำร้องขออันสมควรในการให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวน หรือการฟ้องร้องคดีค้ามนุษย์ และมีผลรวมถึงพี่น้องของเหยื่อที่มีอายุไม่เกิน 18 ปีด้วย

เรื่องการริบทรัพย์สิน กฎหมายไทยควรให้อำนาจผู้พิพากษาบังคับโทษริบทรัพย์สินแก่บุคคลที่ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ เช่นเดียวกับ TVPA โดยให้รวมถึงทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ในทางการเงินใดๆ ซึ่งได้ใช้หรือมีเจตนาจะใช้ในการกระทำความผิดหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด และทรัพย์สินใดๆ ที่เกิดขึ้นหรือได้มาจากการดำเนินการใดๆ ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยทางอ้อมซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำความผิด

ในการชดเชยค่าเสียหายและการเยียวยาในทางแพ่ง กฎหมายไทยควรกำหนดให้มีการบังคับชดเชยค่าเสียหายเหมือนใน TVPA โดยให้คำสั่งที่ให้ชดเชยค่าเสียหายนี้มีผลบังคับโดยตรงต่อผู้กระทำความผิดให้ชดเชยต่อเหยื่อโดยเต็มจำนวนตามความเสียหายของเหยื่อ ส่วนคำว่า “เต็มจำนวนตามความเสียหายของเหยื่อ” ให้ความหมายรวมถึงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อเหยื่อดังที่บัญญัติไว้ใน TVPA section 2259 ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย